

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo ocelotno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemov mesečno K 1.90

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

ZA BLAGOR LJUBLJANE!

Ljubljanski gg. deželnozborski volilci!

Vsi, katerim je v resnici pri srcu čast, ugled in napredek Ljubljane,
napišite za deželnozborsko volitev 31. oktobra na glasovnice:

ANTON ROJINA

mizarški mojster in hišni posestnik v Ljubljani.

Za ljubljansko vodstvo Slovenske Ljudske Stranke:

dr. Vinko Gregorič

t. č. načelnik.

Današnja številka obsega 18 strani.

Kamnik v laboru Slovenske
Ljudske Stranke!

V mestni občini Kamnik so bili
včeraj pri občinskih volitvah liberalci
in mokrači po hudem boju poraženi.
Socialni demokratje so se globoko po-
nižali, da so se šli liberalni stranki za-
hvaljevati za njeno nasprotstvo proti
splošni enaki volilni pravici s tem, da
so glasovali za propadajoči libe-
alizem. To je vzdignilo vse pošteno me-
ščanstvo na odpor. Slovenska Ljudska
Stranka je zmagala v prvem in drugem
razredu, v tretjem razredu se še štejejo
glasovi.

Za resnico.

Predvčerajšnjim in včeraj so se vr-
šili v Ljubljani trije shodi S. L. S., ki
so v jasni luči pokazali marsikaj, kar
sedaj liberalci trosijo okoli z name-
nom, da bi begali ljudi. Na dobro obi-
skanem shodu pri Flegarju v Vodmatu
je predsedoval gosp. profesor Karol
Dermastija, ki je uvodoma raz-
krinkal gorostasno nesposobnost libe-
ralnega kandidata za ljubljanskega
deželnega poslanca Adolfa Ribnikarja.

Gosp. prof. Dermastija je iz-
javil: Sedanji volivni boj je karakteri-
ziran po osebi nasprotnega kandidata.
Na svojem shodu v Vodmatu je dejal
Ribnikar, da se bo bavil s tistim pred-
metom, ki mu je najbližji, z draginjs-
kim vprašanjem. Res se je bavil, ali
dokazal je, da niti tistega ne razume,
kar mu je najbližje. Ribnikar je pravi-
l, da imamo v Ljubljani meso za 5 vi-
narjev dražje kot na Dunaju, da je po-
vprečna mesna cena v Ljubljani 1 K
85 vin., na Dunaju 1 K 80 vin. Vzel sem
v roko tedenska poročila dunajskega
sejma v St. Marxu, misleč si, da bi po
Ribnikarjevem morala cena živini na
Dunaju biti cenejša kot v Ljubljani.
Tako sem vzel v roke tudi tržne cene
za govejo živino na Kranjskem, ker po
Ribnikarjevem bi morala biti pri nas
cena goveje živine veliko dražja, ako
bi res ne bilo nobene krivde pri mesar-
jih. In videl sem, da je na Dunaju po-
vprečna cena goveje živine 98 do 105 vi-
narjev na en kilogram, povprečna cena
goveje živine pri nas pa 92 vin. na 1 kg
pri živi vagi. Razloček med našim in
dunajskim trgom je 10 vinarjev pri živi

vagi in vendar jemo v Ljubljani za
5 vinarjev meso dražje, kot na Dunaju,
daši dobe mesarji pri nas za 10 vin. pri
kilogramu ceneje živino. Tako se je
tržni nadzornik Ribnikar popolnoma
neveščega izkazal v draginjskem vpra-
šanju!

Pri tem je Ribnikar nehote zadel
tudi tisto stranko, ki je njega postavila
za kandidata. Velik del draginje v
Ljubljani je pripisoval dejstvu, da ni-
mamo v Ljubljani dobre ledenice, da ni
klavnica moderno urejena, da ni-
mamo kontumačnih hlevov, ne hladil-
nic, ne tržnice. Hujše obsodbe nad libe-
ralno stranko ni mogel izreči. Dvajset
let je imela liberalna stranka gospodar-
stvo v mestni občini v rokah in ni tega
izvršila.

Pa še nekaj drugega se imam po-
govoriti z Adolфом Ribnikarjem kot
predsednik Gospodarske zveze.

Gosp. Ribnikar je dejal, da tudi dr-
žava skrbi, da odpomore draginji in da
je določenih za vnovčenje živine na
Kranjskem 36.000 K ter je trdil, da je
bil pri nekem posvetovanju sprejet
predlog dr. Lampeta, da dobi teh 36.000
kron Gospodarska zveza. To je neres-
nica. Nikdar se ni kaj takega sklenilo
in niti vinarja ni dobila Gospodarska
zveza. Nekaj drugega pa je Ribnikar s
tem pokazal: da ne pojmuje, kaka in-
stitucija je zavod za vnovčenje živine.
Ko je ljubljanski magistrat zvedel, da
ima država v ta namen na razpolago
en milijon kron, je prosil ministrstvo,
naj mu da 36.000 K, da popravi s tem
klavnico in tržnico. S tem bi se pa de-
nar odtujil namenu. Namen zavoda za
vnovčenje živine je, da spravi v najožji
stik producenta in konsumenta, da se
kolikor mogoče škodljivo prekupčeva-
nje izključi. Če bi Ljubljana imela
lastno mestno mesnico kot v Zagrebu,
bi se na to lahko opirala. Če bi pa me-
sto popravilo s tem denarjem ledenico,
ne bi imeli konsumenti niti vinarja ko-
risti, mesarji bi radi tega ne spremi-
njali cen. Velika neresnica je, da je
Gospodarska zveza kak vinar pograbila
in spravila v svoj žep.

Še veliko večjo neresnico je Ribni-
kar trdil s tem, kako neizmerno je Go-
spodarska zveza oškodovala kranjske
živinorejce, ker je toliko sena pokupila
na Kranjskem in prodala izven dežele.
Resnica je, da je Gospodarska zveza
seno nakupila, ali zakaj. Storila je to
vsled prošnje kmetovalcev, naj poseže
v to kupčijo. Cene, ki so jih diktirali
na Kranjskem senski prekupci in to so

pristaši liberalne stranke, bile so na-
ravnost sramotne. Dokler ni posegla
Gospodarska zveza vmes, plačevalo se
je n. pr. na Vrhniki za seno 3 K 30 vin.
do 3.50 K za 100 kg. Kdor ve, kaj kosci
stanejo, bo pritrdil, da so bili s tem ko-
maj kosci plačani, da pri tem ni mogel
kmet uračunati niti davka od senožeti.
Okolu Postojne in Hrenovic so plače-
vali seno celo po 70 krajcarjev star cent,
po 2 K 50 vin. 100 kil. Kako naj potem
kmet izhaja? Kmetje so prosili, naj
Gospodarska zveza oferiira za vojaštvo,
naj seno pokupi in takoj, ko je Gospo-
darska zveza posegla vmes, je bila ta-
kaj cena sena 5 K! Ali ni Gospodarska
zveza napravila koristno delo za slo-
venskega oratarja in tako v korist vse-
ga prebivalstva, če mu je preskrbela,
da je seno, katero je prej moral dajati
po 2 K 50 vin. do 3 K 50 vin., sedaj na-
enkrat lahko prodal po 4 K 80 vin. do
5 K za 100 kil?! Kandidat Ribnikar pravi,
da smo živinorejce oškodovali, — kje
pa dobite pametnega kmeta, ki bi to-
liko sena prodal, da bi mu poginila ži-
vina. Laž je izustil Adolf Ribnikar, ko
je, kakor piše »Slovenski Narod«, trdil,
da smo seno, ki smo ga nakupili na
Kranjskem, prodali na Bavarsko. Vsak
dan lahko dokažem na podlagi kupčij-
skih zvez, da Gospodarska zveza ni pro-
dala izven Avstrije niti ene bilke sena,
pač pa je seno prodala na Češko, kjer
trpe na groznem pomanjkanju krme.
Seno ni šlo na Bavarsko, v Avstriji je
ostalo, v prid češkemu kmetu. Laž je
torej, kar je trdil Ribnikar in želim, da
bi me tiral pred sodišče, da bi pred so-
diščem dokazal, s kakimi sredstvi se
bore naši nasprotniki. Ribnikar je pravi-
l nekaj o prokletstvu med našim na-
rodom, nekaj, da je ljudstvo z neum-
nostjo udarjeno. Prokletstvo je in ne-
umnost, da se dobe ljudje, ki hočejo vo-
liti za deželnega poslanca Ljubljane
moža, ki si z lažmi hoče pomagati do
deželnozborskega mandata! (Burno
odobravanje.)

Nato je govoril

DEŽELNI ODBORNIK DR. EVGEN
LAMPE:

Tri kandidate imamo za deželno-
zborsko volitev, ki zastopajo nazore
strank, ki se med sabo bore. Socialni
demokratje kandidirajo Etbina Kri-
stana, liberalci živinozdravnika Ribni-
karja, S. L. S. obrtnika Rojina. Social-
na demokracija kandidira voditelja so-
cialno-demokratskih delavcev, S. L. S.
moža, ki sicer ni voditelj delavcev, ki
pa s svojo roko dela! Po karak-

terizaciji socialne demokracije in ko je
govornik osvetlil, kako je socialna de-
mokracija z zadnjimi dogodki na Du-
naju »delala« za odpravo draginje, je
prešel na liberalnega kandidata Adol-
fa Ribnikarja.

Kdo ima drug drugega za norca?

Rad bi vedel, koga imajo pravza-
prav za norca. Ali ima Ribnikar za
norca dr. Tavčarja in dr. Trillerja, ali
imata ta dva gospoda za norca Adolfa
Ribnikarja, ali imajo vsi skupaj za
norca liberalno stranko, ki bo morala
požirati, kar bodo ti »voditelji« izku-
hali. Zabavno je pravzaprav gledati,
kam liberalna stranka prihaja. Kako
mogočno je včasih nastopal po Ljub-
ljani dr. Tavčar, kot nekaj ljubljanski
bog, sedaj se je moral ponižati, edino
zato, da bi ga ne vrgli. Radoveden sem,
kako bo čez nekaj let. Nemogoče je, da
bi se taki ljudje ne skregali.

Liberalne laži in liberalna hinavščina.

Nekaj liberalci morajo imeti, o če-
mur se lažejo. In to smo mi. Sami libe-
ralci niso nikdar nič naredili. Če pa
mi pravimo, da je kaka stvar »bela«,
bodo liberalci gotovo pričeli trditi, da
je »črna«. Ker sami nič ne napravijo,
napadajo vsako napravo, ki smo jo mi
naredili. Če v kakem okraju še ni bilo
mogoče kake stvari na praviti, pridejo
liberalci in upijejo, da nismo nič nare-
dili, če pa napravimo, upijejo, da de-
želni denar zapravljamo, da bo dežela
prišla na kant. (Veselosť.) Če kje še
dobre ceste ni, upijejo liberalci, da je
kraj zapuščen in da bi oni, če bi bili na
vrhu, vse naredili. (Klici: Prej so pa
spali 20 let!) Če pa cesto napravimo,
se dero, koliko milijonov smo zapravili.
To igro igrajo po celi deželi.

Od kmetov zavržena — za Ljubljano
dobra.

Tudi pri sebi ne delajo liberalci
drugače: Ribnikar in Reischer sta se
usiljevala kmetom za poslanca. Hodila
sta po kmetih in upila, da S. L. S. za
kmeta ni nič storila, naj bodo kmetje
liberalci, da bo potem liberalna stran-
ka zvišala cene kmečkim pridelkom
itd. Hodila sta po Dolenjskem in kmet-
je so se jima smejali. Ko sta propadla
na kmetih, sta se pričela usiljevati
Ljubljancem. Od kmetov zavržena
so Ljubljanci sprejeli, od kmetov od-
klonjena, sta bila za Ljubljano dobra
dovolj. Sedaj pa igrata nekoliko dru-
gačo igro. Kako se bodeta neki obna-
šala v deželnem zboru. Ali bodeta
kmečki stan branila, ali bodeta godla

na kmečke gosli! Vse, kar bodeta storila, bo v nasprotju s tem, kar sta prej govorila.

Liberalci so pod prejšnjo liberalno večino deželnega odbora dvignili protipogodbeno in protipostavno en milijon kron!

Liberalci vpijejo sedaj po deželi, da je deželni odbor napravil že 10 milijonov; danes se mi je pravilo o nekem liberalcu, da pravi okoli, da smo že pri enajstem milijonu. Vsa dežela je polna liberalnih laži, kako deželni denar zapravljamo, nedavno se je izpozabil celo dr. Tavčar in je trdil, da smo zapravili šest milijonov. Na enem zadnjem shodu se je liberalna gospoda jezila, da smo najeli 10 milijonov, da pa denarja nismo naložili v liberalnih denarnih zavodih, dasi nas liberalne banke za to prosijo. (Klici: Se nič ne čudimo!) Liberalni denarni zavodi so v velikih denarnih zadregah po polomih Glavne posojilnice, Agro Mercurja in po položaju Zveze slovenskih zadrug. Ljubljanska kreditna banka se je obrnila na deželni odbor s prošnjo, naj bi deželni odbor pri njej naložil denar in je obljubovala celo po pet odstotkov več obrestovanja, torej več kot dajo drugi zavodi. Deželni odbor je to ponudbo odklonil iz več jako tehtnih razlogov. (Klici: Prav je imeti!) Visoke obresti še niso garancija, da je denar dobro naložen. Ko je Glavna posojilnica stala pred konkurzom, je dajala jako visoke obresti. (Klici: Celó po šest in sedem odstotkov!) Če radi tega očitajo liberalci deželnemu odboru slabo gospodarstvo, tedaj odgovarjamo mi na to, da večina deželnega odbora že ve, kaj je prav in kaj se sme. Liberalce pa vprašam: Kako je nastala Ljubljanska kreditna banka? O tem sem v deželnem odboru marsikaj zanimivega izvedel, kar pa doslej še nisem izrazil. Sedaj pa povem: Hribar je angažiral kapital češke Živnostenske banke, da financira Ljubljansko kreditno banko s češkim denarjem, kateremu naj bi se pridružil denar nekaterih liberalnih mogotcev. Prejšnji deželni odbor je najel za osuševanje ljubljanskega barja in za regulacijo Ljubljanske štiri milijone kron pri Osrednji banki čeških hranilnic. Ta banka je dovolila to posojilo s pogojem, da je štiri milijone kron naloženih pri banki z isto obrestno mero, kakor računa posojilo in da deželni odbor drugače ne bo dvigal denarja, kakor kolikor bodo to dela zahtevala. Kmalu nato se je ustanovila Ljubljanska kreditna banka, in liberalni referent je protipostavno in protipogodbeno dvignil pri Osrednji banki čeških hranilnic en milijon kron in ga naložil pri Živnostenski banki, ki je s tem denarjem financirala Ljubljansko kreditno banko. Od tedaj Osrednja banka čeških hranilnic noče več opravka imeti s kranjsko deželo. Če deželni odbor sedaj ni naložil niti vinarja pri Ljubljanski kreditni banki, je ravnal le pravično, tisto, kar so pa prej napravili liberalci, je bilo protipostavno in protipogodbeno, da so tako pri Ljubljanski kreditni banki do denarja prišli. Sedaj se ne godi več tako in zato škripljejo sedaj liberalci z zobmi, da svoje prejšnje grehe zakrivajo.

Vse, kar se sedaj godi v deželnem

odboru, je popolnoma pravilno, ne izda se niti vinarja preko sklepa deželnega zbora ali dež. odbora in kar bi ne bilo zakonito. Prej se ni tako delalo!

Disciplinarna preiskava proti Ribnikarju.

Na liberalnih shodih nas napadajo, ker je proti Ribnikarju uvedena disciplinarna preiskava. Disciplinarna preiskava ni uvedena radi tega, ker je Ribnikar kandidat, bila je sklenjena že davno prej, ko še vedeli nismo, da bo kandidiral. Vsak pošten človek bo priznal, da je upravičena zahteva, da so tudi za uradnika gotove meje, ki se jih mora vsak pošten človek držati in da so tudi za vsak jezik meje. Ne razumem, zakaj se radi te disciplinarne preiskave razburjajo. Če je Ribnikar tako izvrsten mož, bo disciplinarna preiskava le njemu v čast, če nima kaj na vesti, ali če ga kaj ne teži. Mislim pa, da liberalno uradništvo bi se ne smelo zavzemati za takega kolego kot je Ribnikar. V državnem zboru je na vrsti uradniško vprašanje, pri tem si poslanci, ki so večinoma zastopniki davkoplačevalcev, ogledajo uradniški aparat. Največja škoda za uradniški stan so pa taki kot je Ribnikar, ki izživajo nase srd vseh drugih stanov. Od vsakega uradnika se zahteva, da izven urada nastopa tako, kot se za uradnika spodobi. Izgovor, da je odgovoren samo za ono, kar se godi med uradnimi urami, izven uradnih ur pa govori kar hoče, ne velja. Ribnikarja za vseh 24 ur plačajo davkoplačevalci. V jedru je naša stranka uradništvu prijazna. To je pokazala prva s tem, da je deželnim uslužbencem plače povišala. Dasi so naši poslanci s kmetov, pa so vendar vsi kmečki poslanci rekli, naj se deželnim uradnikom in uslužbencem da, kar jim gre. Mi pa zahtevamo, da se razmere tudi na magistratu uredi, ker kar se čuje o tem ali onem, kaže, da bi bila na magistratu potrebna disciplinarna preiskava ne samo proti Ribnikarju, tudi proti nekim drugim. Mi zastopamo svobodo vesti, svobodo glasovanja, a zahtevamo, da vsak v svojem javnem nastopu tudi pošteno dela, kajti uradniku gre vedno več veljave, in če podložni magistratni uradnik brez odpora govori neresnice o deželnem odboru, si lahko ljudje mislijo, da kot podložni ve resnico in da resnico govori. Zato bomo v tem oziru brezobzirno nastopali in si je Ribnikar vsega sam kriv.

Zakaj napada Ribnikar redovnice?

Ali se spodobi, da se je magistratni uradnik na jako nelep način spravil na dobrodelne zavode in da redovnice obkłada s priimki. Zakaj je Ribnikar tako hud? Mož je na deželne stroške študiral in tista, ki sta mu pozneje preskrbela kruh, sta bila bivši deželni glavni pl. Detela in g. vodja Povše. Spravila sta ga h Kmetijski družbi in kot organ te družbe je Ribnikar prišel poučevati dekleta v gospodinjsko šolo v Marijanišče. A ženske so ga kmalu pogruntale in zahtevale, da mora vunst. Ženske so ga ekspedirale, zato jih zmerja. Ali je to možko?

Kak »kritik« je Ribnikar.

Ribnikar je tudi na nekem svojem shodu pravil, da je S. L. S. kriva, da je prišla v našo deželo kuga na gobcih in

parklji, da je slinavka prišla od S. L. S. Tavčar pa je šel še dalje in je pravil, da bo S. L. S. kriva, če bo nad Ljubljano prišel legar in bo prišlo mrtje, ker ni kanalizacije. In to zato, ker ni župana. Če bi bil Tavčar župan, bi bili naenkrat vsi kanali tu, — prej pa so imeli moč 20 let in če bi jo dobili tudi še enkrat, bi morali drugi vstati, da dobimo dobro kanalizacijo.

Liberalni voditelji hujskajo stan proti stanu. Kadar pridejo med kmete, hujskajo proti meščanom, kadar pridejo med meščane, pa lažejo proti kmetom. Zadnjič se je spravil Ribnikar tudi na hujskanje gostilničarjev, češ, da deželni odbor neče dati podpore deželnim gostilničarskim zadrugam, ki pa pravzaprav ni ničesar drugega kot liberalni agitačni aparat. Ta zadruga se je dostikrat že upirala, da ne bi dobili koncesije ljudje, liberalni stranki nasprotnega mišljenja, akoravno so bili popolnoma upravičeni, dobiti koncesijo. Toda deželni odbor je upravičen, da ne da podpore nobenemu političnemu društvu in je tudi nikdar dal ne bo, dokler bo imela kaj govoriti S. L. S. pri deželnih upravi. Deželni odbor podpira samo društva, ki imajo gospodarski in izobraževalen pomen, ni pa tako neumen, da bi dajal, ako niti političnim društvom S. L. S. ne daje podpore, liberalnim političnim društvom podporo. Pa tudi za gostilničarje je storil deželni odbor že mnogo. Dal je podporo za prireditve poučnih tečajev, kuharskih in gostilničarskih. Kadar bodo gostilničarji kaj pametnega storili, bodo dobili vedno podporo, to jim lahko garantiram. Potem je Ribnikar hujskal proti S. L. S. tudi peke in mesarje. Kar je poštenih obrtnikov, nima ničesar proti S. L. S. in ta stranka jim je tudi najboljša prijateljica. Toda, kadar Ribnikar govori med meščani, hujska proti kmetu, pekom in mesarjem in bogvekomu, kadar pa je med peki in mesarji, pa govori tako, kakor je tem prav. Dalje je Ribnikar tudi govoril na svojih shodih, da S. L. S. ni ničesar storila za zavarovanje obrtnikov za starost in onemoglost. Mi pa se vsi dobro spominjamo, kako je S. L. S. sklicala shod v »Unionu« za socialno zavarovanje in kako so takrat z najetiimi plačanimi in pijanimi ljudmi onemogočili pametno razpravljanje o socialnem zavarovanju. Sedaj pa vpijejo, da smo mi krivi, da tega zavarovanja še danes ni.

Nadalje se je Ribnikar skobacal tudi na prisilno delavnico, češ, da jemlje obrtnikom zaslužek. Stvar je tozadevno nekoliko drugačna. Sklep deželnega odbora je, da se preosnuje deželna prisilna delavnica tako, da ustreza zahtevam časa. Kdo pa je temu kriv, da se do danes še ni? Temu je kriv ravnatelj deželne prisilne delavnice, ki mu je bila poverjena izdelava načrta take preosnove, ki bi moral to izvršiti, ki pa do danes še ničesar storil ni. Ribnikarja pošiljam na to adresu in naj svetuje ravnatelju, da naj izvaja iz tega konsekvence. (Pritrjevanje.)

Ribnikar se je spravil tudi na kritiko obrtnih nadaljevalnih šol, pri katerih mu ni všeč to, da se poučuje v njih tudi krščanski nauk. Po njegovem mnenju »krščanski nauk zavira vsak razvoj pameti« in je že skrajni

čas, da nastanejo pri nas take razmere kot so na Francoskem, Portugalskem in drugod, kjer svetijo zvezde njegove vrste. Na kmetih liberalci vse to taje in Ribnikar je na kmetih govoril, kako so liberalci »dobri kristjani«, »pobožni« in »verni« ter kakšni brezverci so pristaši S. L. S. Kadar pa dobi Ribnikar pred sabo ljudi, ki jim ugaja njegova lažnjivost, seveda pozabi na vse, kar je kdaj prej govoril.

Dolžnost pristašev naše stranke je, da napnemo vse sile, da zmaga pri teh volitvah S. L. S., ki edina more pomagati gospodarskemu napredku ljubljanskega prebivalstva. Mogoče je dvojje: Ali S. L. S. prodere in ima potem Ljubljana poslanca, ki lahko računa na pomoč deželnozborske večine, ali pa zmaga Ribnikar, s katerim se večina ne more razgovarjati, dokler ne prekliče in ne da zadoščenja za vse laži, ki jih je nagromadil po svojih shodih proti tej večini. S takim zastopnikom Ljubljane pa mi sploh ne moremo govoriti.

Tri točke so, ki so najnujnejše potrebne rešitve za Ljubljano. Tičejo se 1. stanovanj, 2. živeža in 3. zaslužka.

Stanovanja so dandanes v Ljubljani draga. Mesto samo v tem oziru ne bi moglo zadostiti popolnoma vsem zahtevam. **Treba bi bilo skupnega dela deželnega odbora in mestnega zastopa.** Mesto samo ni zmožno izvršiti rešitve stanovanjskega vprašanja in vprašam le, ali je mogoče, da dela deželni odbor z Ribnikarjem, ki laže, da zapravlja deželni odbor milijone? (Nikakor ne!)

Nujna je rešitev aprovizacije mesta. Pogoji za to rešitev so danes dani. Kmetje so danes organizirani po zadrukah in stik mesta Ljubljane s temi zadrugami bi se dal takoj narediti. Akcija za vnovčenje živine bi bila velikega pomena tudi za Ljubljano. **Mi hočemo, da pridejo kmečki pridelki neposredno, brez prekupcev, mestnim slojem v roke.** Država je pripravljena plačati za vnovčenje živine primeren prispevek, kadar bi stvar uspela. Zgoditi pa se lahko, da bodo po deželi uživali sadove te akcije, mesto pa ne. V odboru za vnovčenje živine bi imela vlada, dežela in mesto svoje zastopnike. Ribnikar pa bi bil za mestnega zastopnika nemogoč, ker bi rekli ostali člani tozadevnega odbora: »S takim človekom mi ne sedimo skupaj.« Zato bi bilo treba predvsem narediti red na magistratu.

Tretje je zaslužek. Vse kar delamo, storimo z namenom, preskrbeti delavnemu ljudstvu zaslužka. Kadar so liberalci na deželi, kjer so ceste bolj slabe, vpijejo, kako dež. odbor zanemarljivo kmete, kadar pa deželni odbor zgradi kako cesto, vpijejo, da da deželni odbor za kmete vse, a za Ljubljano ničesar. Deželni proračun pa izkazuje, da ostane dober milijon deželnega denarja v Ljubljani. Ta denar gre ves za deželno uradništvo in deželne zavode, ki so v Ljubljani in ta denar ostane ves v Ljubljani.

Danes smo imeli ravno sejo deželnega odbora, v kateri smo določili definitivno besedilo cestnega zakona. Vsi se še spominjamo, kako je dr. Tavčar vpil glede cestnega zakona po ljubljanskih gostilnah: »Odreči se ne damo! Ljubljana pa po tem zakonu ne bo čí-

LISTEK.

Rešitev.

»Gospod, tega pa ne,« mi je rekel nočni čuvaj Urbanč, ki je kakor navadno odpravljaj svojo službo na koncu pristaniškega nasipa in si zabasal veliko kepo tobaka v prostorna usta. »Tega pa ne! Štirideset let sem služil na morju, pa ne morem reči, da bi bil kdaj strahove videl.«

Odkrito rečeno, ta odgovor me je jako presenetil; pričakoval sem vse kaj drugega od Urbančeve domišljije.

Urbanč je opazil, da sem se močno zavzel, zato je takoj pristaval: »Ne rečem, da nisem doživel ničesar zanimivega. O, nekaj zelo čudovitega.« Pogledal je na nasprotni breg, obraz pa mu je zažareel, kakor da bi se spomnil na davne reči.

Čakal sem potrpežljivo. Polagoma so se začele Urbančeve velike oči obračati, zdrsnile so po opolzkem bregu v vodo in veslale čez reko nazaj, dokler se niso vrnile k meni.

»Ste že čuli zgodbo, ki jo je pred kratkim pripovedoval kapitan Trohovič? O onem kapitanu, ki se je ravnal po čudnem glasu, ko mu je ponoči zašepetal, naj spremeni smer svoje vožnje. Kapitan je ubogal ta glas in na visokem morju nalezl na odprt čolnič, v katerem je bilo par živih ljudi in pa par mrtvih?«

»Seveda sem čul,« mu odgovorim, »pa to je že stara reč, že stokrat prekvašena in premeta, da se ne ve več, kaj je še resnice na njej.«

Urbanču se je za malo zdelo, zato mi je hitro popravil: »To je pa tako-le in to sem že tudi kapitanu Trohoviču povedal. Bog ne daj, da bi mu očital, da potvarja resnico, ki jo je drugemu ukradel, hočem reči, ki jo je slišal od drugega. Bes me plentaj! Tega pa ne. Samo zelo slab spomin ima. Prvič nič ne pomisli, da je zgodbo samo slišal, drugič se celo spozabi, da jo pokvari.«

Seveda sem mu k vsemu pritrdil, dasi ni bilo res vse tako. Kapitan Trohovič je bil zelo resnicoljuben in prav radi tega so bile njegove pripovedke zelo pristržene, kar seveda ni bilo po volji Urbanču, čigar pripovedovalno polje je segalo tako daleč, kakor njegova bujna domišljija.

Urbanč je parkrat debelo pljunil, navihal na levi strani brke in začel:

»Od tega še ni dobrih petnajst let. Takrat sem bil mornar na barki »Lastovici«, ki je prevažala blago iz Trsta v Egipt. Ko sem nekega večera stal na straži in sem se razgovarjal s krmarjem, pride nenadoma k nama kapitan, stara, a močna veja, ki se je pisal za Remca. Nekoliko časa je naju debelo gledal, ne da bi kakšno bleknil, polagoma pa se okurajši in reče krmarju:

»Juro, pravkar se mi je nekaj čudnega pripetilo, pa ne vem, kaj bi storil.«

»Kaj pa, kaj?« vpraša krmar Juro.

»Spal sem trdno, kar mi nekaj močno zakriči na ušesa: »Jadraj severno-severno-zahodno!« Sprva sem mislil, da se je kdo v sobo priplazil, in že sem iskal palico, da bi ga premikastil — pa ni bilo nikogar. In to se mi je ponovilo še dvakrat.«

Kapitan je govoril slovesno in tako prepričevalno, da so mi začeli lasje vstajati. Juro pa, ki ga je bilo seveda še bolj strah, ko mene, pa mu je rekel: »Nadnaravni opomin, gospod kapitan.«

»To tudi jaz mislim,« odgovori kapitan. »Snočni vihar je razbil kako ladjo in nesrečni ljudje kličejo obupno pomoči.«

»To zahteva veliko odgovornost. Pokličimo nadkrmarja,« pravi Juro.

Takoj skočim doli in pokličem nadkrmarja. Ko mu razložim, za kaj se pravzaprav gre, začne ti to človeče rohneti in kleti, da se je kadilo in gre počasni na krov.

»Gospod Ivo,« reče kapitan resno, »pravkar sem čul opomin in že sem hotel ...«

»Že vem,« zamrmra nadkrmar.

»Kaj, tudi vi ste čuli?«

»Da, toda od tega-le« in pokaže name. »Sanje, samo prazne sanje!«

»Nič sanje!« odvrne kapitan užaljen. »Če še enkrat čujem, zapovem, da jadramo v ono smer.«

Sedaj-le bi morali videti nadkrmarja, kako se je repenčil. Beseda, ki jo je imel že na jeziku, je bila proti

vsaki disciplini. Oddaljil se je in ko se je čez malo časa vrnil, je bil razmeroma jako miren.

»Tega ne smete več slišati,« pravi kapitanu. Ostanite pri nas; vržemo karte, da se iznebite teh neprijetnih misli.«

Kapitana je ujezilo.

»Nikakor nočem nasprotovati božjemu migljaju. Vrnem se v posteljo.«

Odšel je, pa tudi nadkrmar se je ježno obrnil in stopal za njim.

Ostala sva sama s krmarjem in se pogovarjala s strahom o nenavadnem dogodku. Toda komaj je preteklo pol ure, ko pridrvi zopet kapitan in že od daleč kriči: »Dokler ne dobite drugega ukaza, krmarite severno-severno-zahodno! Zopet sem slišal in to pot tako glasno, da bi kmalu oglušil.«

Obrnili smo ladjo v drugo smer; stari pa je odšel miren, ko se je zgodilo po njegovi volji.

Kmalu nato je bila ura deset, in straže so se menjale.

Sladko sem že spal in sanjal o božjem prstu, ko se je zopet prikazal na krovu nadkrmar. Tisti, ki so ga videli, so pravili, da je bil jako miren. Sedel je, gledal na morje in žvižgal.

Komaj se je pričelo svitati za vodom, je že prišel kapitan z daljnogledom in začel iskati ponesrečence. Ukazal je splezati na jarbola in paziti.

Minila je ura za uro. Nebo je bilo vedro, morje mirno, a opazili nismo ničesar. Kapitan je bil kakor na trnju in se je že začel kesati.

sto nič prikrajšana, kakor tudi ne druga kranj. mesta, in ne bo delala nobene izjeme med ostalimi kranjskimi občinami. Gre edino za to, kakšne poslanke bo imela Ljubljana in temu primerne bo tudi Ljubljana udeležena pri tem zakonu. Ako pa se bo postavila Ljubljana na stališče, na kakršnega se je postavil na nekem shodu dr. Triller, češ, da bodo demolirali deželni dvorec, potem bomo mi rekli liberalcem: »Vi ne boste razbijali!« in jih bomo iz deželnega zbora ven vrgli. (Odobranje.)

Naša stranka je ustanovila deželni obrtno-pospeševalni zavod, ki ima namen, ljudi vzgajati ter dati obrtnikom priliko, da si pomagajo in preskrbe potrebnega zasluzka. Vsakomur je ta zavod odprt, kdor je pošten in hoče delati. Ako pa vpijejo liberalci, da je ta zavod samo za naše pristaše, potem je to dobro znamenje zanje, a za liberalne ne, ker kažejo s tem, da se ga ne poslužujejo, samo svojo malomarnost in nevednost. (Pritrjevanje.)

Toda tudi drugega zasluzka bo dežela Ljubljani precej dala. Dežela bo stavila razne zgradbe, pri katerih bodo zasluzili zgolj ljubljanski podjetniki in obrtniki. V današnji seji je sklenil deželni odbor, da se prične na Gorenjskem graditi prva deželna elektrarna. Gradila se bo celo zimo, tako da bo prihodnje leto že stala. Pomikali se bomo z zgradbami elektrarn z Gorenjskega dalje proti Ljubljani, da bo tudi Ljubljana deležna teh deželnih naprav, ako bo pametna. Zakaj se obrt v Ljubljani ne more razvijati? Zato, ker je električni tok predrag; marsikateri obrtnik je že moral opustiti mestno elektriko in si nabaviti lastne motorje. Ljubljanski poslanci pa so največji nasprotniki deželnih električnih naprav, potem katerih bi dobil obrtnik ceno elektriko. To pa zato, ker se boje, da bi mestna elektrarna prišla ob svojo slavo. (Tako je!) Na ta način pa se zna zgoditi, da bo imela ljubljanska okolica cenejšo električno moč kot mesto in da se bo vsled tega pričela seliti obrt iz mesta v okolico. Ali bi bilo to v korist Ljubljane? Zato je treba Ljubljani takih ljudi in zastopnikov, ki imajo samo blagor Ljubljane pred očmi. Dežela bi bila pripravljena, narediti z mestom pogodbo, po kateri bi dobivalo ceno elektriko, a staro elektrarno naj bi mesto porabilo za rezervo. Da pa se to zgodi, je treba Ljubljancem, da se vseh liberalnih fraz iznebe.

Od magistratnega uradnika, ki ima pregled v mestni upravi, bi vprašali, da pride na dan s pametnimi predlogi, a od njega ni ničesar drugega kot samo zabavljanje. Zmerja pa ljudi, ki so tudi ljubljanski mestni davkoplačevalci, vsled česar je že skrajni čas, da se napravi temu psovanju konec.

Ribnikar se je tudi spraval na reševanje ter zahteval, naj se preženejo. Ako bi se ta Ribnikarjev načrt izvršil, bi imela dežela, ako bi morala nadomestiti usmiljenke v bolnišnici z zasebnimi močmi, na leto več sto tisoč stroškov več. Toda hvala lepa za takega

poslanca, ki zna samo svetovati, kako se naj zvišajo stroški.

Na kratko posnemam svoj govor. Izbirati imamo med tremi možmi. Ali bomo volili delavca brez dela? Ali bomo volili moža, ki zna samo pisati v časnike in zabavljati po shodih ali pa bomo volili moža dela, kot je naš kandidat gospod Rojina. Poznam gospoda Rojino še od prej, predno se je komu sanjalo, da bo kandidiral. Imponiralo mi je, ker se je po svoji pridnosti naučil delati. Videl je, kako se dela in služi kruh v tujini in zato je tudi postal mojster, ki si s svojim delom služi kruh. Tukaj nimamo nič izbirati. Če je S. L. S. postavila obrtnika za kandidata, je pokazala, da je stranka dela, da hoče delati za blagor ljudstva. Onim pa, ki preklinjajo, namesto da bi blagoslovljali, ki ovirajo, namesto da bi pomagali, tem je odklenkalo in naj jih tudi potem vodijo okoli liberalni advokati. Odklenkalo jim bo tudi v torek, ko bomo volili našega kandidata gospoda Antona Rojino. (Burno odobranje.)

× × ×

Na shodu v Trnovem je govoril

DEŽELNI ODBORNIK DR. IVAN ZAJEC.

Liberalci so se osvežili in poživili z Ribnikarjevo mladostno krvjo. Politični otrok, — kakor so ga krstili štajerski rodoljubi, in za njimi dr. Tavčar, naj bi dal novega življenja stranki, ki je doživela na političnem polju poraz za porazom, na gospodarskem pa se izbankerotirala do mozga. Mi bi želeli liberalcem, da bi jim ta nova svetla in upolnena zvezda ožarjevala možgane z bliščečo svetlobo, katere so nujno potrebni. Smo stranka, ki želi vsakemu napredka in ker vemo, da je treba živeti, želimo lepega, ugodnega in dolgega življenja tudi liberalcu. Ali izreči moram strah in bojazen, da bo ta nova vprega liberalno stranko še hitreje zavozila v močvirje, kjer se bodo zadušili še oni dobri liberalni elementi, katerih bi bilo na vse zadnje vendar le škoda. Zlasti večina deželnega odbora stoji na stališču, da je pri deželni upravi potrebna kontrola — in to kontrolo bi morali izvrševati liberalci. Po mnenju Ribnikarjevem sede v deželnem odboru tatovi, lumpi in goljufi, ljudje z dolgimi prsti, ki kradejo in zapravljajo deželni denar na tako premeten način, da tega ne opazi niti liberalni odbornik dr. Tavčar. Torej je stroga kontrola potrebna tem bolj, ker je celo dr. Ravnihar, ta neupogljivi liberalni značaj, podal lakonično trditev, da je v deželni upravi vse polno gnilobe. Bo torej menda le res veliko gnilobe pri deželni upravi, saj je to potrdil »On II.«, sam dr. Ravnihar, ki je najbrže že prebrskal vse skrivne arhive v deželnem odboru in iztaknil tam vse to, kar njegov tovariš Ribnikar meče v obraz večini deželnega odbora.

Oficielna liberalna stranka skriva svoj program, kakor polž roge. Mislili smo, da bo te roge pokazala najnovejša liberalna akvizicija, gospod tržni

nadzornik Ribnikar ter da bo »razvil« liberalni program, kakor razvijo Turki zeleno zastavo, ko gredo v sveto vojsko.

Zakaj kandidira Ribnikar?

1. Dolge mora biti izvoljen, ker so ga preklicani klerikalci spravili v disciplinarno preiskavo. Najprvo bodi Dolfetu povedano, da ljubljanskih volilcev prav nič ne briga njegova disciplinarna preiskava. Kdor zagreši umor, pride na vislice, kdor krade v zapor, in hlapec, ki ne pozna pokorščine do gospodarja, mora spremeniti službo. Magistratni uradnik, ki javno sramoti predpostavljeno oblast, ki jo opisuje, kakor bi bili deželni odborniki sami tatovi in goljufi, je po mojem skromnem prepričanju nemogoč. Vsaj v sedanjem družabnem redu je tako, da mora za svoja dejanja nositi vsakdo konsekvence sam, in naj je to sama prevzvišenost kandidat Adolf Ribnikar. Samo ena olajševalna okolnost je pri tej reči, namreč ta, da ni pod milim nebom človeka, ki bi našega Adolfa smatral resnim. Mogoče bo ta okolnost rešila njegovo dragoceno eksistenco, pa je neverjetno, ker to okolnost paralizuje dejstvo, da je Adolf opetovano recidiviral. S to točko liberalnega programa sem pri kraju in upam, da mi pritrpite, če rečem, da je ta del programa prav za nič.

2. Druga točka liberalnega programa se glasi, da je treba dvigniti Adolfa na štīt, ker noče kloniti tilnika pred klerikalci. Po pravici rečem in verjemite mi, da je ta točka liberalnega programa še največ vredna. Meni se dopade Ribnikarjev tilnik, anatomsko je brez graje, dopade njegova neupogljivost, ali vprašati moram, kaj poret drugi liberalni jaki tilniki, ki stoje že neustrašeno, neupogljivo po konci že nad dvajset let, pa ne smejo in ne morejo kandidirati. No, pa to je njih zadeva, naj se ti tilniki pomenijo med sabo. Mi bomo že poskrbeli, da bo Ribnikarjev tilnik vsaj za eno stopinjo postal mehkejši, če bo treba, tudi brez pomoči volilcev.

3. Tretja in če se ne motim predzadnja točka liberalnega programa se glasi, da mora Ribnikar dobiti imuniteto. Tu notri pa tiči že nečaj nemoralnega. Ribnikar je rekel na nekem shodu, da pozna župana, seveda klerikalnega, ki je pobasal kaso. Imena ne pove, ker ni imun; to bo storil, ko bo izvoljen. Torej hoče Ribnikar imuniteto, da bo lahko opravljal. Temu nasproti z mirno vestjo lahko rečemo, da vse to uganja Ribnikar že brez imunitete in da čakamo s hladno krvjo, če ne bodo drugače odločili cenjeni volilci ljubljanski, kako bo rotirala obrekovalna mašina pod streho imunitete.

4. Zadnja točka liberalnega programa je pa nad vse ginljiva. Solze so mi porosile obe očesi in v ginjenosti mi je zatrepetalo srce, ko sem jo bral. Glasi se: Zvestoba do stranke. Ni nova točka ta, ali nad vse ginljiva. Ta točka pravi v dialektu povedano: Dolge se je napravil za kandidata sam, mi pa, ki vodimo liberalno barko, dr. Tavčar, dr. Triller et consortes, smo ga potrdili,

ker se bojimo njegovega dolgega jezika. Vemo, da ga naši volilci ne marajo, ampak dolžni so nam zvestobo. In iz te zvestobe se mora naroditi Ribnikar ljubljanski poslanec. Liberalno zvestobo poznamo že iz Hribarjevih časov. Je podobna strahu, ki je okrog in okrog votel, v sredi prazen. Da liberalna stranka ni nikdar poznala zvestobe do svojih volilcev, je zgodovinska resnica. Da pa bodo volilci ohranili zvestobo le razumu, ne liberalni usiljivosti, bo pričal dan volitve.

Z liberalnim programom sem pri kraju, sedaj si oglejmo še natančnejše psihološko zanimive izmečke Ribnikarjevih možganov.

Ribnikar je že 4. julija v Št. Rupertu pravil, da je deželni odbor od desetmilijonskega posojila napravil že šest milijonov, druge štiri pa bo v kratkem pognal skozi okno. Treba bo torej dolge prste pri deželnem odboru prištucati! Je že nekaj tednov poteklo od takrat, ali pri deželnem odboru se je zgodil čudež. Tisti deseti milijoni so namreč še nenačeti!

Ribnikar farba.

Idilična je bila Ribnikarjeva trditve, da je naš simpatični poslanec Hladnik iz samega sovraštva do sli-vovke posekal na svojem vrtu vse češplje. Bil sem že večkrat pri Hladniku in reči moram, da ga ni vzornejšega gospodarja. Z umno sadjerejo in umnim kletarstvom je Hladnik vzor kmetom dobrega gospodarstva. Ljubljana bi morala biti hvaležna, da bi se razširilo umno gospodarstvo vseh kmetijskih strok po deželi, ker s tem bi bil rešen velik del draginskega vprašanja.

Nekje je Adolf trdil, da je dal deželni odbor dvema dijakoma, ki sta padla v Pragi, ustanovo, da gresta študirat v Krakov. Referent sem v deželnem odboru za visokošolske ustanove, pa mi ni nič o tem znanega. Vsekakor je pa zanimivo, da je Ribnikar veliko bolj poučen, kaj se vrši v deželnem odboru, kakor referent sam.

Deželni odbor meče tisočake skozi okno, pravi njegova duhovitost. In glejte, Ribnikar je tako malomaren, da jih ne gre niti pobirati, dasi vemo vsi, kako izvrstno bi znal on te tisočake porabiti.

Nekaj za zdravnike.

Ribnikar se zastopi tudi na zdravstvo, na človeško zdravstvo. Da je v živinskem zdravstvu strokovnjak, to že vemo. Kot strokovnjak na polju zdravstva je vzel v pretres deželno bolnišnico, kjer vladajo po njegovem mnenju »škandalozne razmere«. No, za enkrat je povedal o teh škandaloznih razmerah samo dve reči: Najprvo je ozmerjal usmiljenke z »nadležnimi ženskami«, ki baje ne puste Ribnikarjevih čestilcev spokorno in lepo umreti. Ribnikarjev insult proti usmiljenkam je sramoten in žalosten pojav njegovega nizkotnega mišljenja. Zdi se, da mož niti ne pojmuje požrtvovalno delo, ki ga izvršujejo usmiljenke na polju zdravniške strelbe. Nadčloveška je udanost in ljubezen usmiljen, s katero strežejo vse svoje življenje bolne-

»Kako dolgo pa bomo še jadrati v to smer?« vpraša opoldne nadkrmar Ivo kapitana.

»Tega še sam ne vem,« odgovori kapitan in videlo se je, da je bil v zadregi.

Od severa je zapihala hladna sapa in nadkrmar je začel močno kašljati. Kapitan je to jezilo, ker je vedel, da nalašč kašlja, samo da bi njemu nagajal. Vsako minuto je bil bolj razdražen. Čakal je še samo ugodne prilike in takoj bi ukazal jadrati v prejšnjo smer. Obrne se k nadkrmarju in vpraša:

»Kako, da vas je naenkrat napadla tako huda naduha?«

»Da, zares, grozna naduha,« odvrne nadkrmar in na vso moč zakašlja.

»Severna sapa me teži, kakor da bi mi ležal na prsih kamen.«

Kapitan je bil v zadregi. Gre po krovu gor in dol, potem pa reče:

»Gospod Ivo, tako izvrstnega mornarja, kakor ste vi, ne bi rad izgubil. Vaš kašelj mi ni prav nič po volji. Ako v resnici verjamete, da je temu kriva severna sapica, potem nimam nič proti temu, da obrnemo barko v prejšnjo smer.«

Nadkrmar se mu je vesel zahvalil in je hotel ravno izvršiti ukaz, ko naenkrat zakriči mož na jarboli:

»Ohoj, Majhen čoln pred nami!«

Kapitan je poskočil, kakor bi ga pičil gad. Pograbil je daljnogled in splezal na jarbolo. Ko se je kmalu vrnil, mu je žarel obraz od veselja in razburjenosti.

»Gospod Ivo,« je zaklical, »glejte sredi Oceana leži človek v čolnici, majhen kakor orehova lupina. No, kaj mislite sedaj o mojem spominu?«

Oni ni odgovoril nič; samo vzela je

daljnogled v roko in verno gledal. Iz obraza se mu je bralo, da je prvotno mnenje izpremenil.

»To je čudež,« reče naposled, »in sicer tak, da ga ne bom nikdar pozabil.«

Videlo se mu je, da je bil silno razburjen, kakor bi bil vsak na njegovem mestu. Naglo je stopil h krmilu in obrnil barko proti čolnu. Spustili smo v morje čoln in odveslali jaz, krmar in še trije drugi mornarji.

»Ne brigajte se za čoln, samo človeka rešite!« je klical za nami kapitan.

Juro je dobro krmaril in kmalu smo se približali čolnu, kolikor se je dalo. Bil je popolnoma navađen čolnič, le deloma pokrit. Notri pa je ležal mož in smrčal kakor medved.

»Revež, gotovo je popolnoma onemogel,« pravi krmar, dvigne moža in ga položi v naš čoln. Pa je bil tudi orjak ta naš Juro. Samo jaz bi se mogel z njim kosati.

Ko smo veslali nazaj, se je mož prebudil in debelo gledal nas, ki smo mislili, da smo njegovi rešitelji. Potem pa je začel rjoveti kakor lev in biti okrog sebe kakor obseden. Na vsak način je hotel nazaj v svoj čoln.

»Držite ga, držite ga!« je plical krmar. »Človek je ob pamet!«

Če bi sklepali po vpitju, brčanju in suvanju, bi se zdelo, da je res tako. Bil je majhne, a čokate postave in je kričal in grizel in preklinjal za tri, dokler ga nismo premagali in položili v čoln, kakor otroka v zibko.

»Pri dobrih ljudeh ste,« mu reče Juro, »vi ste rešeni.«

»Za vruga, kje je moj čoln?« se je penil debeluhar. Dvignil je glavo in se oziral po morju. Ko pa je zagledal čoln

že daleč na morju, je zopet začel kleti in pretiti krmarju, da mu zasadi nož med rebra, če takoj ne vjame čolna.

»Kaj nas briga vaš čoln,« odgovori krmar, »Boga hvalite, da smo vas rešili.«

»Kdo pri vragu vam je rekel, da me rešite. Le počakajte, zato jih bodele še dobili, razbojniki! Hvala Bogu, da so še sodniki na Španskem.«

Dospeli smo do naše barke. Kapitan je stal na krovu in se prijazno smehljaj tuju, kar ga je silno jezilo.

»Dobrodošli na «Lastovici», ga pozdravi kapitan in mu ponudi roko.

»A, vi ste tisti, ki ste povzročili ta napad!« kriči nad njim tujec.

»Ne razumem vas,« odgovori kapitan in se moško vzravna.

»Ali ste vi ukazali tem razbojnikom, da me ukradejo iz mojega čolna?«

»Menda vendar niste hoteli poginiti v onem čolnici. Slišal sem nadnaravni opomin, po katerem mi je bilo ukazano jadrati v to smer, da vas rešim. In to dobim za plačilo!«

»Poslušajte me torej,« reče že nekoliko bolj vljudno tujec. »Imenujem se kapitan Naskett in sem stavil, da pridem z najmanjšim čolnom, ki si je kdaj upal na odprto morje, iz Španske v Carigrad. No, in naenkrat pridete vi in mi vso stvar pokvarite. Ako mislite, da se bom pustil vkrasti, da bi se izpolnil tisti vaš prazen opomin, se jako motite. Tožil vas bom, kakor gotovo se imenujem Naskett. Ljudi krasti je prepovedano!«

»No, dobro, zakaj ste pa prišli sem?« vpraša kapitan.

»Vprašate, zakaj sem prišel sem? Ako so me ti-le razbojniki, preoblečeni v mornarje v mojem lastnem čolnu spečega ugrabili, čemu potem še vprašate! Napnite vsa jadra in hajd za mojim čolnom ter me pustite, da izvršim, kar sem začel. Če pa tega ne storite, potem vas bom tožil in vas pred celim svetom pripravim v sramoto!«

Kapitan se je smejal, dasi bi se rajše jezil in je storil, kar je zahteval tujec. Začel se je lov na čoln. Nadkrmar pa, ki je bil že silno jezen radi izgube časa, se je spravil na kapitana Nasketta in ga dobro obdeloval. Pa tudi Naskett je imel dobro namazan jezik. Zbadal je ko jez in grizel ko stekel pes. Delal se je, kakor da bi bila naša barka samo za to določena, da lovi na morju ponesrečene, in kakor da bi naše moštvo obstajalo iz same sode. Že na prvi pogled nam je hotel dokazati, da mi nismo pravi mornarji, nadkrmar Ivo pa da je mesar, ki je prišel na morje, da si z morskno vodo umije smrdljive noge. Oj, koliko ostrih je še povedal, pa nadkrmar mu jih tudi ni ostal dolžan.

Vsi smo bili veseli, ko smo čoln vjeli in bedastega kapitana posadili vanj. Še v zadnjem trenutku je bil spaka nevaležen. Predno je stopil v čoln, se je še spravil na našega starega in mu nekaj povedal, kar ni moral biti ravno poklon, kajti stari je vzrasel kakor oreh. Se nikdar ga nisem videl tako divjega. H koncu si pa še mislil, kako strašno se je zavzel kapitan Remec, ko je zvedel pozneje, da je kapitan Naskett popolnoma zdrav in čvrst dospel v Carigrad in vrhutega dobil še visoko — stavo.

mu človeku. Odpovedale so se svetu in posvetile vse dejanje in nehanje najplemenitejši nalogi človeštva. Vse svoje življenje ne okusijo toliko dobrega, kakor gospod Ribnikar samo en dan, in vendar se jih je drznil ta mož ozmerjati z »nadležnimi ženskami«.

Drugič ni Ribnikarju prav način pokopavanja mrličev. Vsak mrlič, tudi najrevnejši, ima iz bolnišnice priprosto pogreb. Vsakega mrliča spremi k večnemu počitku katoliški duhovnik; še nikoli pa nisem opazil pri tem zadnjem spremstvu kakoga liberalnega frakrja. Sicer bi pa Ribnikarju svetloval, naj v dejanju pokaže ljubezen do revnih mrličev in naj nasadi ciliander na glavo in vrže črno suknjo okrog telesa, potem bomo verjeli v njegovo ljubezen in pieteto do umrlih.

Ribnikar je začel ponavljati laži, že stokrat ovržene, da smo pregnali dr. Slajmerja in Defranceschija. Opetovano sem že pojasnil, zakaj sta šla ta dva gospoda v pokoj. Nikoli mi ni mogel kdo oporekati. A on to laž trdovratno ponavlja.

Tudi glede dr. Češarka je stvar pojasnjena. Kot referent zdravstva sem se držal načela, da imajo pri imenovanjih vedno prednost starejši. Ker to stališče odobravajo do zadnjega vsi zdravniki, in ki je tudi edino pravilno, ne vem, kaj Ribnikar hoče.

Sicer pa prepuščam sodbo ljubljanskim zdravnikom, da odločijo na dan volitve in zavrnejo z glasovnico to vsiljivo vtikanje živinozdravnika Ribnikarja v medicinska in zdravniška vprašanja. Ta bi bila lepa, da bi on, ki je sam že trdil, da ni niti za živinozdravništvo, vtikal svoj nos v stvari, o katerih niti pojma nima!

S. L. S. zastopnica vseh stanov.

Gospoda! Z nasprotnim kandidatom sem pri kraju. Sedaj pojasnim stališče S. L. S. Liberalci pravijo, da smo sovražni Ljubljani. To je največja laž, ki jo ponavljajo. Če bi mi sovražili Ljubljano, no, potem bi jo hladnokrvno prepustili liberalcem, da jo razcefrajo. Saj veste, da kjer so liberalci tam je smola, in gre vse skupaj v konkurz. Saj poznamo dovolj žalostnih vzgledov iz zadnjega časa. Zlasti razni Ribnikarji so kakor nalašč za to ustvarjeni, da privedejo Ljubljano na rob propada.

Mi želimo, da se ustvarijo vsi predpogoji, da se cvetoče razvije obrt in trgovina. Saj Ljubljana mora postati važno središče slovensko in obrti in trgovine. In za to je treba predpogojev, katerih prvi je mir. Kričaštvo še ni pospešilo nobene stvari, še manj trgovine in obrti. Mi smo že dokazali, da nam je resno vprašanje, zlasti obrtno. Obrtnik in trgovec, ki le količkaj stvarno presodi ta položaj, bosta z mirno vestjo šla na volišče za našega kandidata.

Veliko prahu je dvignilo liberalno časopisje glede uradnikov. Lagali so o dr. Šusteršičevem govoru, da se je kadilo na vse strani. In vendar je dr. Šusteršič rekel, kar uradniki sami žele, da jim privoščijo službeno pragmatiko, časovni avanzma, ali zahteval je reformo uprave. Ta reforma pa je potrebna, ker so še drugi davkoplačevalci, ki bodo nosili bremena in ki imajo torej tudi prvo besedo. Uradniki bi morali biti hvaležni, da se je izgovorila beseda, ki pravi, da je treba to vpraša-

nje rešiti velikopotežno. In nazadnje je tudi resnica, da uradniki, vsaj ljubljanski, niti ne marajo tega, kar ponuja vlada. Naj store gg. uradniki, kakor hočejo, resnica pa ostane, da jim niti liberalci, še manj Ribnikar, ne bodo pomagali niti za en korak naprej. Uradništvo slovensko bi moglo dosežati uspehe samo, če so naslonjeni na najmočnejšo stranko v deželi. To stoji.

Gospodje! S. L. S. je postavila za kandidata obrtnika in hišnega posestnika. Anton Rojina naj pomeni zlati most, ki naj zveže deželno stolno mesto z deželo. In potem bomo šli na delo, na veselo delo za boljše bodočnost našega mesta. Naj odločuje razum Ljubljancev: Dne 31. oktobra oddajmo glasove našemu kandidatu. (Živahno odobravanje.)

× × ×

KANDIDAT ANTON ROJINA.

V »Rokodelskem domu« so imeli volilci S. L. S. za Kolodvorski okraj sinoči volilen sešatek, ki ga je vodil predsednik izvršilnega odbora S. L. S. v Ljubljani g. dr. Gregorič. Volilcem se je predstavil kandidat S. L. S. gospod Rojina, ki je med drugim izvajal:

Obrtnikom pravico!

S. L. S. je postavila mene za kandidata zato, da bi dobili tudi ljubljanski obrtniki svojega zastopnika v deželnem zboru in zgolj zato, da se pokaže tudi obrtnik, sem prevzel kandidaturu.

Kako napadajo liberalci obrtnika.

Odkar je proglašena moja kandidatura, se je spraval Ribnikar na me. Včeraj se je v celim svojem govoru pečal z menoj, češ, da nisem zmožen, kakor bi bil zmožen edinole Ribnikar. Tako orožje, kakršnega se poslužujejo zdaj liberalci proti kandidatu S. L. S., po mojem mnenju ni moralno.

Povest o klopih, ki tlačijo liberalce.

Predbacivajo mi, da sem delal za svoj žep in pa da delam kot član ljubljanskega posvetovalnega sveta zase in za svoje prijatelje. Najbolj jim tiče tiste klopi v želodcu, ki sem jih napravil v mestni posvetovalnici. Stvar je bila taka-le: Po prejšnji navadi so hoteli na magistratu pod roko oddati tiste klopi neki tvrdki. Ko sem izvedel za to, sem protestiral in predlagal, da naj se o oddaji klopi obvesti sedem znanih ljubljanskih tvrdk, da stavijo lahko svoje ponudbe. To, kar sem predlagal, se je tudi zgodilo in tvrdke so stavile svoje ponudbe, da sem jo staval tudi jaz, imam menda vsaj kot ljubljanski obrtnik in davkoplačevalec pravico. Dela pa nisem dobil zato, ker sem slučajno, kakor trde liberalci, zdaj najmerodajnejša oseba na magistratu, marveč zato, ker je bila moja ponudba najcenejša.

Instalacijska dela na obrtni šoli.

Ribnikar je tudi vpil, da sem bil menda jaz tisti, ki je na obrtni šoli povzročil oddajo instal. del. Tu bodi povedano Ribnikarju in liberalcem, da ne oddaja del obrtne šole magistrat, marveč neki drugi poseben odbor in nima magistratni svet nič odločevati. To tudi liberalci dobro vedo, a nočejo vedeti in zavračajo krivde na me, ki nimam pri oddaji teh del in nisem imel nobene besede. Jaz sem bil vedno za

to, da naj se razna dela v prvi vrsti vedno oddajajo domačim obrtnikom. Tako pa ni sodil prejšnji občinski svet, v katerem ni odločevala S. L. S., marveč liberalci. Lahko bi se marsikaj povedalo, kako so se n. pr. oddajala dela pri liceju in drugod. Ljubljanski obrtniki nimajo nikakega povišja, da se ogrevajo za liberalno stranko.

Ribnikar za nemški značaj Dunaja.

Jaz nisem navajen razgrajati, to je res, ker sem za to, da se mirno dela. Kar tiče očitaj, kakor da bi bil jaz kak nemškutar, je presmešno. Slovenske matere sin sem in kot tak vem, kaj da sem dolžan svoji domovini. Nikdar nisem napravil take prispege, kakršno je napravil veliki narodnjak Ribnikar na Dunaju, ko je prisegel, da hoče varovati nemški značaj Dunaja. Nobene nepoštenosti nisem zakrivil, kar pa imam, sem si prislužil s svojimi rokami. (Živahno odobravanje in ploskanje.)

NAČELNIK LJUBLJANSKEGA VODSTVA S. L. S. DR. VINKO GREGORIČ O DEŽELNOZBORSKI VOLITVI.

Po govoru g. Rojine je govoril načelnik izvršilnega odbora S. L. S. v Ljubljani, gospod

dr. Gregorič,

ki med drugim izjavja:

Stari liberalizem izginja kot sneg spomladi.

Zadnje dni se zaletavajo liberalci v S. L. S. Oglasil se je tudi dr. Tavčar in hočem se pečati posebno s tem, kar je govoril po raznih shodih načelnik liberalne stranke.

Ako zasledujemo dosedanja razvoj volilnih bojev v Ljubljani, vidimo, da poginja prejšnja liberalna stranka kot sneg spomladi, kadar pričenja žareti solnce. Vidimo, da stopa na površje najradikalnejše levo krilo liberalne stranke. Videli smo to, ko so kandidirali Reisnerja, videli, ko so kandidirali v državni zbor dr. Ravnikarja, krono so si pa postavili liberalci zdaj, ko kandidirajo Ribnikarja, ki pomenja **superalativ ekstremnega radikalizma**. S. L. S. mora računati z dejstvom, da se ji je treba boriti zdaj z najradikalnejšimi elementi liberalne stranke, **ki so podjarmili stare liberalce, ki so se morali udati in sedaj blagoslovljajo tiste, ki so jih prej proklinjali.** (Burno pritrdjevanje.)

Dr. Tavčar in dr. Triller morata voziti Ribnikarjev voz.

Ako pomislimo, kako so stari liberalci, in to še ni dolgo, pisali o Ravnikarju in o Ribnikarju, in ko vidimo, kako piše zdaj »Slovenski Narod« in kako mora hvaliti Ribnikarja, ki ga je prej napadal in kako **morata** držati stremena Ribnikarju dr. Tavčar in dr. Triller, si lahko mislimo, da so najradikalnejši elementi liberalne stranke popolnoma podjarmili starine in jih vpregli v svoj triumfalni voz. To, da mora »Slovenski Narod« peti tisto pesem, ki jo gode Ribnikar, kaže popolno dekadenco, popoln propad stare liberalne stranke. Starini so šli k mladim v Kanoso, šli so sicer s težkim srcem, natihoma gotovo kolnejo, ko morajo hoditi po shodih za Ribnikarja po kostanj v žrvjavo, a ravno to tudi ka-

že, da prihaja v liberalni stranki na površje radikalizem.

Koliko je že dozdej škodoval radikalizem Ljubljancem.

Ogledati si hočemo dejstvo, kaj da pomeni radikalizem osobito za Ljubljance. Radikalizem je najhujše zlo in ni ga človeka, ki bi mogel popraviti napake, ki jih zagreši radikalizem. Morebiti ima kake trenutne uspehe, a kmalu se pokažejo posledice političnega mačka, ki jih čutijo prebivalci, trpi narod, ki nasede radikalnim življenjem.

Vam ni treba gledati daleč nazaj, da si predočite posledice radikalizma. Poglejmo samo tri leta nazaj. Vsem so še danes pred očmi tisti dogodki, **ki nam še zdaj tako neizmerno škodujejo.** (Živahno pritrdjevanje.)

Radikalizem organiziral Nemce.

Ti dogodki, ki so jih povzročili liberalni radikalci, so organizirali Nemce, **ki so zdaj v našem mestu tako močni, kakor niso prej nikdar bili.** (Burno pritrdjevanje.) Pomisliti moramo, kako neizmerno so škodovali ti dogodki in še škodujejo našemu **meščanu, trgovcu in obrtniku. Tisti, ki so te dogodke povzročili, so se skrili, kajti kaznovani so bili le tisti ubogi nahujskani mladi ljudje po znanih radikalnih vodilnih življih. Če bi obstajala vsevedna pravica na svetu, bi morali biti kaznovani tisti, ki so res povzročili te obžalovanja vredne dogodke pred tremi leti.** (Burno pritrdjevanje.)

Obžalujem tiste osivele liberalne politikarje, dr. Tavčarja, dr. Trillerja in druge, ker slepo slede radikalnim življenjem. Mladini so vpregli v jarem starine, ki morajo zdaj biti pokorni sedanjim mladim diktatorjem liberalne stranke. (Burno pritrdjevanje.)

Gospodarska škoda, ki so jo povzročili radikalni življi.

Posledica tistih po radikalcih uprizorjenih obžalovanja vrednih dogodkov je bila gospodarski boj, ki je našemu narodnemu gospodarstvu veliko škodoval. V sled gospodarskega boja sta zvišala mogočna denarna zavoda Kranjska in Ljubljanska mestna hranilnica obrestno mero za četrto od sto. Kaj to pomenja? To pomenja, da morata plačati kapitalistom oba zavoda na obrestih zdaj vsako leto 225.000 K več! To pomenja, da morajo dolžniki, in to so v prvi vrsti hišni posestniki, plačati obema zavodoma na obrestih 150.000 K več vsako leto! To pomeni pri vlogi 90 milijonov kron obeh zavodov in 60 milijonov kron posojila, da imata oba zavoda zdaj 75.000 K dobička manj kakor sta ga imela prej! Povišano obrestno mero plačajo dolžniki, ljubljanski meščani. O tem niti ne govorim, koliko so te radikalne demonstracije škodovalе osebnemu kreditu (Res je! Pritrdjevanje. Ploskanje), kakor tudi ne, kako da to vpliva na cene stanovanj.

Mi, ki smo politično tako šibki, tako slabi, se moramo izogniti vsemu, kar nas gospodarsko slabi. Vsak je zato dolžan, da z vsemi silami deluje proti tistemu radikalizmu, ki je zdaj na površju liberalne stranke. Radikalizem pomenja to v povestnici naroda, kar pomenja skok v razvoju narave. Vsak skok v razvoju je pa škodljiv.

Od srebrnih žlic in tku naprej.

Mem kustajnarja, ke predaja pečen maroni z Rožnpoha tam nasprut pošte, sm šou ta teden glih, ke je gespud Mulavrh glihu za kostajn:

»Pu čim je dons kostajn?« prašu je gespud Mulavrh in začeu ružlat iz krajcerjem pu varžet.

»Pu tre za una soldi!« udguvuru je kustajnar in brklou naprej iz rukam pu ta železnem rešete.

»Oho; tu je pa predrag! Men b ga dau žiher mal cnej, ke sm stalna toja kuntšof in ga kupem usak teden gvišn ta nar mn za dva solda.«

»Na more ga dat; ma ga je draga kostajn letas, ampak dobra kokr sama cukar.«

»No, pa enga uš dau saj pu vrh, a ne?«

»Ja, gespud; enga um dala na vrh, zatu ke ga na mormu use spodi u škričel djet — — —«

»Pejdnopejd; kua uš glihu iz srumakam za en kostajn! Misleš, de t u zastojn hodu u žerjauca pu kostajn? Sej ti tud na hodeš zastojn, drah s pa še bl, kokr kustajnar, če prou se tulkat u parkle na spečes, kokr ta revež,« pusvaru sm gespuda Mulavrh in tou jt naprej preke tistem Jurmanuvem špegam u narudneh farbah, ke jh ma ubešene u Šelenburgu ulc nad soja štacuna, de iz nim liberalne rodalube štenka, češ: če ste res tak narudnaki, kokr se delate, zakaj pa na noste take špegle, ke maja ena šipa rdeča, ena pa plava; kokr jh mam jest nad štacuna ubešene? Pu takeh špeglah b se saj spuznal, de ste rodalubi, pu vašem ubnašajn in pu vašeh deleh vas tku nubedn urah na more za rodalube spuznat.

»Holt, Pepe! Kam pa, kam pa tku hetiš?« zaderu se je nad mana gespud Mulavrh, ke me je zagledu za sojem hrbtam. »Čak no; ena beseda mam iz taba za guvort!«

»Na utegnem! Morm jt hitr na Tržaška cesta h Ublake na placrešpehtarju shod.«

»Bejž, bejž! Misleš, de brez tebe na uja upravi!«

»Upravi uja že! Kulkat sa že leberalci kej upravi, ke mene ni blu zraun, ampak useli narobe. Dons me je pa ge-

spud placrešpehtar za božja vola prou, de nej gvišn pridem; sej drgač b na šou; prou gvišn, de b na šou.«

»Eh, edn več al pa mn. Jest mam pa iz taba prou neki važnga za guvort.«

»Res na morm. Jest sm dau soja beseda gespud placrešpehtari, de um pršou in de um prou za gvišn useli, kedr u kej fajnga puvedu, zaupou: Fej! al pa škandal!, kokr me je naprosu. Pol videš, de se na morm iz taba medet.«

»No, če je res taka sila, te um pa mal puspremu, pa se uva pu pot pumenila.«

»Tist me pa veseli; sej iz taba pridem tku mal kerkat skp, ke tečiš zmeri u kavarn, al pa pr »Rožc« med rožcam in u rožcah,« in gespud Mulavrh se me je prjeu pud pajzdha in šla sma u šrit pučas preke Tržašk cest.

»No, kua b se rad iz mana pugu-vuru?« pudrezu sm ga čez en čas, ke le ni tou nubene zint in je caplou zraven mene zamišlen, kokr tist, ke ureme za pratke skp sestaula.

»Na zamer, de sm kar tih,« upravičvou se je Mulavrh in se puprasku za ušesem. »Jest res na vem, kuku b prouzaprou začeu, de b se zastupila?«

»I začn kokr češ, beseda u pa že beseda prnesla. Kulkat placrešpehtar na ye, kuku b začeu, pa vnder pu cela ura naprej in naprej fella.«

»Ja, prjatu, ldi plahtat, tu je lahu, tu znam jest tud! Puglej, kuku znama u »Sluvenskmu Narode« vulluce plahtat, de sa klerekalci iz Nemcem

zvezan in de sa se u kazin na nemškem vullunem shode puvsetval, če b na blu ta nar bl pameten, kar kandedata Ru-jineta u deželn zbor volt, ke glih tku iz Nemcem drži.«

»Oho, tu pa ni lepu! Tu je pa ena lumparija, če Nemci res nisa tu govorl u kazin, kar »Narud« in »Jutra« trobta med svet!«

»Stoj, prjatu, de zguvarim! Sej Nemci sa u kazin res tu govorl in se delal, kokr de b bli ta narveč prjati ud Sluvsneke Ludske Stranke, ampak mi sma jh preh, ket nhn prjati, nakaj-fal, de nej tku guvareja, de iz tem klerekalcem kredit pufdrerbaja, nazadne nej pa le soja kandedata pustauja.«

»Tu je pa še več lumparija!«

»Na boš, Pepe; tu je vullun manever! Zamerki s, Pepe: usaka taka lumparija, ke ja mi vn spelema, je vullun manever in ne lumparija. Lumparije sa sam tist, kar klerekalci nardeja, pa če tud nisa lumparije.«

»No, no, kokr vidm, ste pa leberalci res čudn patroni. A tula s m mou za puvedat, nč družga?«

»Čak no! Tu t nism mislu puvedat; sej tu b mogu ti že sam vedet. Men neki družga na src ležeja, de t puvem brez ukulstau; srebrne žlice, kere je dohtar Taučar u štari pr Matjan na Turjaškem trge spet naprej prnesu.«

»Kua pa greja dohtar Taučarjuve srebrne žlice teb am? Nej guvari ud žlic, če se mu lub in če nima bl pametnga za puvedat. Magari če cela kuh-

Škodljiv je za o tudi radikalizem, škoda pa ne trpe radikalci, marveč narod. (Burno pritrdjevanje.)

Na adresu dr. Tavčarja.

Dr. Tavčar se je na svojih zadnjih shodih bavil tudi z mojo malenkostjo. Upravičeno je tedaj tudi, da mu tu odgovorjam.

Dr. Tavčar je moji osebi očital, češ, zakaj da se vmešavam kot uradnik v politiko. P ed vsem naglašam, da svojo službo vestno izvršim in da delujem na političnem polju le v svojem prostem času. Kar pa se tiče osebnih napadov name, pa dr. Tavčarju tole: Jaz nisem surov in ničem nikdar in nikdar ne bom osebno žalil političnih nasprotnikov. Stojim na stališču, da napadi na osebe, ki reprezentirajo stranko, teh ne zadenejo. Rečem pa to-le: Zato, da se rabijo v strankarskem boju osebne psovke proti političnemu nasprotniku, ni potreba nobene akademične izobrazbe, zato zadostuje še tako nizka izobrazba. Obžalujem, da se tako izobražen mož, kakor je dr. Tavčar, ne more odvaditi, da ne bi osebno žalil političnega nasprotnika. (Burno pritrdjevanje.)

Kaj bi moral dr. Tavčar storiti glede na Ribnikarjevo povestjo o dolgih prstih.

V najhujšem strankarskem boju ne gre, da bi kdo očital nasprotniku brez dokazov nerealno postopanje. Ribnikar je pa očital deželnemu odboru, da ima dolge prste. Kaj je to, dolgi prsti. Če to komu očitam, s tem rečem, da je kradel. In če se to očita korporaciji, kakršna je deželni odbor, se mora ta proti takemu očitku braniti in zahtevati zadoščenje. V tem deželnem odboru, kateremu je očital Ribnikar dolge prste, sedi tudi dr. Tavčar. Dr. Tavčar bi se bil moral dvigniti in že iz kolegalnosti z vsa odločnostjo obsoditi to skrajno žaljivo predbacivanje! (Tako je! Ploskanje.) Sveta dolžnost liberalne stranke bi bila, da izbacne iz svoje srede človeka, ki trdi tako neresnico, da tako pokaže svoj odpor proti takemu nedostojnemu orožju. Ako bi kdo kaj podobnega iz naše srede očital prejšnjemu liberalnemu občinskemu svetu brez dokazov, bi bil jaz tisti, ki bi zahteval, da se krivec izbacne iz naše stranke. (Burno pritrdjevanje.)

Adolf Ribnikar in uradniki.

Radoveden sem, kaj porečejo naši deželni uradniki k tej kruti razvalitvi deželnega odbora, te najvišje avtonomne oblasti v deželi in koliko izmed njih bo glasovalo za Ribnikarja. Radoveden sem pa tudi nadalje, koliko pristašev bo dobil Adolf Ribnikar pri drugih uradnikih, ki morajo vedeti, kaj pomeni avtoriteta in kake posledice lahko nastanejo, če tisti, ki so v prvi vrsti poklicani varovati vsako avtoriteto, t. j. uradniki, tako nastopajo v javnosti.

Vsi smo moralno zavezani, da varujemo in da se potegujemo za deželni odbor, ki reprezentira eksekutivno našega parlamenta, to je, deželnega zbora in le obžalovati je, da se najde kdo med tistimi, ki bi v prvi vrsti morali braniti ugled te korporacije pred takimi nezaslišanimi napadi, podpirajo in spremljavajo tega napadalci pri njegovih javnih nastopih. Mislim, da mi ne more nihče v zlo šteti te sicer ojstre, a resnične besede. (Ploskanje.)

ska. pusoda naprej prnese, tu teb nič am na gre.

»Tu ti prauš, jest pa pravem, de je dohtar Taučar nalaš mene špiknu iz žlicam zatu, ke jest na držim iz plac-rešpetarjam. Zatu sm pa tou jest tebe prašt, kua m je za strit, de mu sapa zaprem in de ga udvadem ud takeh nasramneh štenkari?!

»I, pust dohtar Taučarja in pa tud žlice pr gmah, pa u use dobr. Dohtar Taučar je že tku sam nase jezen, ke more na stare leta hodet pu štarjah in soja pulitka punujat ukul gostu, kokr Hučevar tržaške fige in pumarance na »hoch oder nieder«; pol ni čudn, če se učas ub kerga ubregne; sej se tud kra-va, če ja ke srbi, ub ta nar bliži drvu ubčuha, in ti s vnder dohtar Taučari dost bliz.

»Ti že lohka tku guvariš, ke t žlice nč am na greja. Če pa teb ker kašna pud nus da, s pa tud vs u luft.

»Jest u luft? Kdu te je pa spet tu naplahtou? Jest s še glihe na strim, če kerga glih koža srbi in se ub mene pu-praska. Viš, glih unkat m je »Jutr« naprej vrgu, de sm srou in de soje srovast pu »Sluvence« usaka sebotu stre-sam. Jest pa na tu nč družga na rečem, de, kar se pisajna am tiče, sm jest pre-ke »Jutre« kuhan, pečen, pohan in še pušrekan ne pa srou in ush pet b s žiher »Jutr« ubliznu če b mou ukul sebe tku spudobne ldi, kokr je

Boitatu Pepe izKudeluca.

Boj v Ljubljani bomo nadaljevali.

Očita mi tudi dr. Tavčar, da vedno propadem pri volitvah. Gotovo ni nobene tako naiivnega pristaša bodisi liberalne, bodisi naše stranke, da bi pričakoval padeč tako močne liberalne trdnjave, kakor je Ljubljana, že po enem ali dveh udarcih. To pa rečem: Če bi meni šlo samo za mandat in za drugega nič, bi ga gotovo v sigurnem volilnem okraju naše stranke dobil. Ker mi pa gre za organizacijo Ljubljane, katero od mladih nog poznam, sem prevzel zaradi organizacije kandidature v Ljubljani in uspeh kaže, da napreduje od volitve do volitve, ker se število naših volilcev vedno množi in gotovo ni več daleč tisti moment, ko bo večina volilcev na strani S. L. S. (Pritrdjevanje.)

Adolf Ribnikar in »liberalno« mestno gospodarstvo.

Na svojem shodu je Adodlf Ribnikar tudi vehementno napadal zane-marjeno občinsko gospodarstvo ljubljanske klavnice, glede na preskrbo živil. Ne vem, je li to storil iz nevednosti ali pa iz zlobnosti nasproti starinomu. Če je to storil iz nevednosti, govoril je sicer resnico, je dokazal najboljše istinitost naše kritike o prejšnjem liberalnem gospodarstvu v Ljubljani, katero je v svojem 20letnem neomeje-nem gospodarstvu dosledno zanemar-jalo najvitalnejše potrebščine ljubljanskega prebivalstva. Če je pa to storil iz zlobnosti, hotel je pokazati zdaj svojo radikalno silo nasproti starinomu, češ, vi morate vse prenesti, kar vam »jaz« diktiram. In v resnici se ni upal nihče izmed navzočih starinov prejšnjih občinskih svetovalcev niti z eno besedico protestirati proti levitomu, katere jim je bral njih radikalni seedanji povelj-nik gospod Adolf Ribnikar.

Vkročni »Slovenski Narod«

se pa tudi ni upal črhiniti besedice. Ti-sti »Slovenski Narod«, ki je poprej vsa-kega na najveherentnejši način napadal, če se je le upal najmilejšo kriti-ko izreči prejšnjega liberalnega gos-podarstva na magistratu. »Leibjour-nal« Ribnikarjev, »Jutro«, elegantno molči in prepusti blamažo »Slovenske-mu Narodu«. Če bi bili zborovalci na tem shodu dosledni in »pravici« liberal-ci, bi morali postaviti govornika pod kap, ker jih je tako javno pred vsem svetom osmešil.

Kaj je pozabil povedati Adolf Ribnikar.

Ribnikar bi moral v svoji kritiki liberalnega mestnega gospodarstva dosledno naglašati, da naj bi bil prejšnji ljubljanski liberalni občinski svet raje porabil tisti denar, katerega je izdal za razne nepotrebne stavbe v Ljubljani, porabil za tako nujno potrebno preure-ditev klavnice in zgradbo tržnice, ker s tem bi se izdatno znižala draginja živil, medtem ko nimamo Ljubljancani od teh raznih Hribarjevih zgradb kakor Tivoli, Mestni Dom itd., itd. nič drugega, kakor škodo, ker se morajo plače-vati ogromne obresti od neproduktivno naloženega kapitala. (Pritrdjevanje.)

Dobro utejeni kontumačni hlev v klavnici bi našim mesarjem in vsem Ljubljancanom veliko več koristil, kakor pa skrajno zadolženi in nepraktič-no urejeni nestvor mestnega arhitekta, ki se imenuje hotel Tivoli.

S tem mislim, sem Vam gospodje volivci, narisal pomen sedanje volitve za Ljubljano, kakor za politični razvoj našega naroda sploh in le želim, da bi ljubljanski volilci sledili doslednim ko-rakom S. L. S., ki gotovo želi razvoj in korist Ljubljane, kakor tudi cele de-žele.

Agitirajte povsod za S. L. S. s tem, da pridobite kolikor mogoče glasov za našega kandidata, ki je

ANTON ROJINA,
mizarski mojster in hišni posestnik v Ljubljani.

Državni zbor.

Dunaj. 27. oktobra 1911.

Nemški: Non possumus.

Da Nemci ne bodo z veseljem po-zdravili čeških zahtev in pogojev za vstop v novo delovno večino, to je bilo vsakomur jasno. Ker pa so jih »a limi-ne« odbili, je nov dokaz, kako globoko so padli potomci nekdanje mogočne nemške levice. V nemški narodni zvezi, ki hoče biti državna stranka in elita v svom poslancev Wolfa, Pacherja in ukazuje levo radikalno krilo pod vod-stvom poslancev Wolfa, Pacherja in Rollerja. »Neue Freie Presse«, ki nima v zbornici nobene stranke, narekuje taktiko nemškim antisemitom in agrarcem. Narobe svet, ki pa je mogoče v Avstriji. In tako je parlament zopet običal v pesku, ker hoče nemški Mi-heli, da mu še nadalje tlačanijo vsi ne-

nemški narodi. Tudi treznejši življi v nemškem taboru, kakor sta n. pr. dr. Steinwender in dr. Stölzel, se izgovar-jajo, da so češke zahteve pretrane. Ne pomislijo pa, da se Čehi ne usiljujejo v vladno večino. Danes je Gautsch v svo-jem govoru odločno zavrnil to neresni-čno trditev. Bil je on sam, ki je kot ministrski predsednik povabil češke in druge poslance, naj ga podpirajo, da more parlament pričeti in nadaljevati parlamentarno delo. Da so mu tudi češki poslanci naznanili svoje pogoje, je vendar naravno, saj najpriprostejši de-lavec hoče vedeti, kaj mu bode »lačal gospodar. Tlaka je odpravljena in Za-stonj je umrl. Češki poslanci pa sami dobro vedo, da vsem njihovim zahte-vam ne more čez noč ugoditi noben mi-nistrski predsednik, tudi ko bi bil dr. Kramář.

Nekatere češke zahteve so take, ki se morejo uresničiti šele v bližnji bo-dočnosti. Ako pa zahtevajo dva mini-stra češke narodnosti, ta zahteva go-tovo ni pretirana, ako si ogledamo se-danji kabinet, v katerem sta poleg dr. Hohenburgerja in drugih nemških mi-nistrov samo Marek in Zaleski kot za-stopnika slovanskih strank, ako barona Gautscha ne prištevamo nobeni stran-ki. Kaj sedaj? Ali naj zbornica otepa samo nujne predloge in kuje resolucije, s katerimi se polnijo časniki in steno-grafski zapisniki? Ako so Nemci pre-nesli v kabinetu češka ministra Brafa in Začka, mogli bi prenesti tudi dva če-ška uradnika. Jalovi so torej vsi nem-ški izgovori, da Slovani ubijajo par-lament.

Steinwender in Bilinski.

Za ministrskim predsednikom, o čegar znamenitem govoru smo včeraj poročali, sta danes govorila še dr. Steinwender in dr. Bilinski. Oba sta vzbujala mnogo pozornosti skoraj cele zbornice, ker govorila sta v imenu onih velikih strank, na katere v prvi vrsti računa baron Gautsch pri-sestavi nove vladne večine. Ni brez po-mena, da je nemško-narodna zveza ravno dr. Steinwenderju poverila na-logo, da zastopa njeno stališče. Dr. Steinwender je isti, ki vedno in vedno priporoča zvezo s Čehi in se ne boji vsa-kemu zabrusiti svoje mnenje v obraz. On je vsak dan trobi svojim tovari-šem, da je v Avstriji odzvonilo nemški hegemoniji. Brez Nemcev ne gre, brez Čehov ne gre. To je njegova pesem zju-traj in zvečer, v zbornici in v odsekih. Seveda je tudi on med istimi, ki zahte-vajo, da si morajo Čehi šele zaslužiti plačilo. V tem zmislu je govoril tudi danes, nato pa neusmiljeno, kakor sa-mo on zna, razmesaril državni prora-čun, kakor ga sestavljajo vse vladé po-vrsti.

In dr. Bilinski je — kakor pravi stari Kranjec — namazan z vsemi »žav-bami«. Gladka je njegova beseda, ka-kor mačja taca, ki pa tudi zadene v živo. Delil je moralne zaušnice na levo in desno.

Govor Bilinskijev je bil govor za politične gourmande, poln velezanimi-vih političnih pointov. Tako govori človek, ki čuti v sebi poklic, postati v težavnih razmerah ministrski predse-dnik. Bilinski je dal v najlepši obliki ba-ronu Gautschu razumeti, da se v mno-gih stvareh ne strinja z njim. Tudi fi-nančnemu ministru, svojem nasled-niku je dal zaušnico, seveda ne z golo roko, ampak z rokavico. Povedal mu je, da je učenjak, a njegovi finančni na-črti in metoda, kako jih hoče reali-zirati, je zanič. Vendar Mayer je uče-njak, zatrjeval je zopet ob koncu. Denn Brutus ist ein ehrenwerter Mann.

V hrvatsko-slovenskih krogih Bi-linskijev govor ni zadovoljil. Tudi on je govoril le o Čehih, Poljaki in Nem-cih. Vprašanje je, ali si o Jugoslovanih ne upa govoriti, da bi ne obtežil situa-cije, ali pa ne reflektira na nje. Hrvat-sko-slovenski klub bo pa znal tudi Bi-linskiju dovolj glasno povedati, da je tudi v parlamentu in da se ne da бага-telizirati.

Jutri je še seja, potem odmor do 7. novembra.

Ljubljanska okolica.

— **Vič.** Ob sklepu občinskih voli-tev je propadli gosp. Tribuč zagrozil, da bo volitve ovrgel. Čakali smo na re-kurz, pa ga le ni bilo, dasi se ga prav nič nismo bal. Predvčeršnjim so se vršile volitve župana in ostalega starešinstva. Izvoljen je bil za župana dose-danji župan gosp. Franc Oblak. Volile so ga vse tri stranke ter je dobil razven treh vse glasove. Za prvega sve-tovalca ali podžupana je bil soglasno izvoljen gosp. Ivan Končan. Ostali z manjšimi svotami glasov izvoljeni sve-tovalci so: gg. Petrovič, Pirnat, Travn, Robežnik, Sojer. Trije med svetovalci so bili tudi na naši kandidatni listi.

Odkritosrčno smo iz trdne prijateljske zveze liberalcev s sociji pričakovali ve-čega presenečenja, zlasti se vidi, da so se sociji morali precej zatajiti, da so se zadovoljili le z enim svojih. Andrejka pač znal Zvečer so sociji in napred-njaki zmasili skupaj nekaj bakljadi po-dobnega na čast novoizvoljenemu žu-panu. Nekaj balončkov, precej kriča-nja in pa streljanja, o katerem bomo še govorili, so preskrbeli. Na čelu te imenitne bakljade je korakala slavna godba — treh mož, ki navadno tudi pe-pelnico sredo dela po Viču kravale. Godbi je pa svetil namestnik Miš z ba-lončkom na fiziovi preklji. Da se je vprizorila bakljada, zato smo tudi mi, saj pravijo, da je gosp. župan vpričo-mož izjavil, da je somišljenik S. L. S. A take bakljade, kakor je bila ta, pa ni vesel ne gosp. župan, ne noben trezno-misleč občan. Polnoči je že bilo, ko so razgrajati še kričali in streljali in to na cesti, na državni cesti. Ko se je ob zadnjih državnozbornskih volitvah iz cerkvenega zvonika pri belem dnevu le trikrat ustrelilo, je bilo v nasprotnem taboru vse iz sebe. Pravijo, da je gosp. orožnik drugi dan prišel ogledat tisti »nevarni« kanon, pred katerim so se nasprotniki tresli. Radovedni smo, bo-do li gg. orožniki tudi zdaj kaj poizve-dovali po krivcih, ali pa bo ostalo vse tajno. Ali je liberalcem in socijem vse dovoljeno, »klerikalci« pa kmalu niti zakašljati ne bodo smeli. Ako te vrsti-ce ne bodo pomagale, bomo potrkali drugje. Mera potrpežljivosti je polna. Gradiva imamo obilo. Novemu občin-skemu odboru pa želimo veliko sreče in marljivega ter vzajemnega delovanja v prid cele občine. Dela je mnogo. No, delavcev se tudi ne bo manjkalo. Saj smo 24terim izročili lepo občino.

— **Katoliško slovensko izobraževal-no društvo Vič-Glince** vabi k gledališki predstavi, ki jo priredi dne 29. oktobra 1911 v »Društvenem domu« na Glincah. Spored: »Mlinar in njegova hči.« Zalo-igra v petih dejanjih. Spisal E. Rau-pach. Poslovenil Fr. Malavašič. Vstop-nina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 70 v., III. vrste 50 vln. Stojšče 30 vinarjev. Med odmor igrata društveni orkester. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnice se dobivajo od sobote v prodajalni viške-ga konsuma in v nedeljo od 6. do 7. ure pri blagajni v Društvenem domu.

— **Nezaslišano!** — Črnuški župan ima od občinskega tajnika, učitelja Ivana Cerar, strog ukaz (!), da ne sme našim pristašem dati nič izpisati iz javno razpoloženih volivnih imenikov! Ali je še kje na Kranskem tako po-strežljivo županstvo? S takim postopa-njem mislite kar zadušiti Slovensko Ljudsko Stranko na Črnučah? Ne bo šlo!

Novice iz Amerike.

— **K. S. K. Jelnota v Ameriki.** Na običnem zboru K. S. K. Jednote v Ame-riki je bil na običnem zboru v South Chicagi izvoljen sledeči odbor: Pred-seđnik Pavel Schneller, Calumet, Mich.; I. podpredsednik Frank Bojc, Pueblo, Colo.; II. podpredsednik Marko Ostronich, Allegheny, Pa.; glavni taj-nik Josip Zalar, Joliet, Ill.; pomožni tajnik Jos. Rems, New York; blagajnik John Grahek, Joliet, Ill.; duhovni vodja Rev. Josip Tomšič, Forest City, Pa.; zaupnik Martin Muhič, Forest City Pa.; vrhovni zdravnik dr. Jos. Grahek, Pittsburgh, Pa.; nadzorniki: Anton Go-lobitš (Joliet, Ill.), Avgust Poglajen (Chicago, Ill.), John Mravinetz (Pitts-burgh, Pa.), George Thomas (Pueblo, Colo.) in John Povsha (Hibbing, Minn.); porotni odborniki M. J. Kraker (Ana-conda, Mont.), George Flajnik (Pitts-burgh, Pa.) in Peter Staudohar (Chis-holm, Minn.); prizivni odborniki: Frank Banich (Chicago, Ill.), John Zulich (Cle-veland, O.) in Frank Petkovšek (Wau-kegan, Ill.). — Jednotino glasilo ostane Amerikanski Slovenec.

— **Zla a poroka Slovenca v Ame-riki.** V Jolietu bosta dne 30. t. m. pra-znovala zlato poroko Slovenec Marko Krakar in njegova soproga. Gospod Krakar, rodom iz Belokrajine, je eden prvih naseljencev v Jolietu.

Ameriški evharistični kongres. Pe-ti ameriški evharistični kongres, ki je bil eden največjih, kar se jih je doslej vršilo v Ameriki, je zboroval pretekli teden v Cincinnatiju. Navzočih je bilo 24 škofov, nad 500 duhovnikov in pri-bližno 12.000 ljudi. Nadškof Ireland je govoril o evharistiji kot sredstvu za socialno pravičnost.

Kolektivistično mesto. Iz New Yor-ka poročajo, da se ustanovi spomladi blizu mesta Neodvisnosti v Missouri socialistična kolonija. Štirideset dru-žin je kupilo zemljišča in izdelalo na-črt za novo mesto. Razposlali so poziv na vse amerikanske socialiste, da se udeleže kolektivističnega mesta. Vodi-telji socialistov so izjavili, da bodo,

ako se ta poizkus posreči, ustanoviti
slične kolonije pri vseh večjih indu-
strijalnih središčih.

IZJAVA.

Radovljica, 25. okt. 1911.

Ker je »Slov. Narod« z dne 17. ok-
tobra, št. 239, popolnoma neosnovano
in nepotrebno napadel radovljiški ces-
ni odbor radi eventualnega najetja po-
sojila pri Kmečki hranilnici v Radov-
ljici, zato je načelstvo Kmečke hranil-
nice v svoji seji dne 22. oktobra soglas-
no sklenilo, da na to posojilo
več ne reflektira in je od-
klanja.

Ker se dalje v dopisu na posebno
zvit način skuša vzbujati v ljudstvu
nezaupanje do tega denarnega zavoda,
zato načelstvo z ogorčenjem vzame na
znanje ta prvi javni napad, ki
je neosnovan in ima hujskajoč
namen ter se je izvršil od na-
predne strani, od oseb, katere bi
vsled izkazanih obzirnosti
in milosti morale biti še
prav posebno hvaležne za ra-
dovljiški Kmečki hranilnici.

Ivan Bulovec,
načelnik Kmečke hranilnice.

Italijansko-turška vojska.

Nov hud boj pri Tripolisu. — Srbija
mobilizirala eno divizijo. — Lah! hoče-
jo zasesti otoke v egejskem morju. —
Ves Egipt zoper Lahe.

Pri Tripolisu se je vršil 26. oktobra
novi boj.

O tem boju imamo natančno poro-
čilo samo od oficijelne laške strani, ker
laška cenzura ne pusti nobenih drugih
poročil skozi.

Pri oficijelnem poročilu je značilno
to-le:

Pravi, da je turška armada, ki na-
skakuje Tripolis, močna 6000 mož. Od
teh se je novega napada 26. t. m. ude-
ležilo okoli 1500 mož. S temi 1500 mož-
mi so se morali Lah! dolgo boriti, da
so jih vrgli nazaj. Turki so izgubili naj-
menj 1000 mož! Kakšen strašen boj, če
je od 1500 mož celih 1000 padlo! In ven-
dar imajo Lah! zopet le — male izgube!
»Natančno jih ni mogoče ugotoviti.«
Laško poročanje je naravnost nesram-
no neumno.

O boju samem poroča »Agenzia
Stefani«:

Zgodaj zjutraj 26. t. m. so Turki in
Arabi vnovič Tripolis napadli. Laški
zrakoplovci so dognali, kje je sovraž-
nik, ki šteje 6000 mož, nastanjen. Vsled
tega so Lah! postavili svojo artiljerijo
na desno krilo, odkoder je sovražnika
močno obstreljevala. V centru samem
je boj bil strašen, zlasti med Henni-
Mesri-Bumelianu, majhne utrdbe, ki
jih je sovražnik tako silovito napadal,
da je prišel utrdbam čisto blizu. Turek
je poslal v boj prvi odelek v takozvani
»Schwarm-liniji«, rezerve so stale 5 km
stran. Nato je utrdbe napadel z vso
svojo silo, a bil odbit. Na levem krilu
je boj bil tudi silno hud. In nas je so-
vražnik skušal obiti, a se mu ni posre-
čilo. Moral se je namreč vsled ognja 4
Krupp-baterij umakniti. Lah! so jih z
bajonetom nekaj časa zasledovali. Nato
je začelo prodirati laško desno krilo in
je pri tem 8. kompanija 84. polka osvo-
jila s sijajnim bajonetnim napadom
neko zeleno zastavo Arabcev ter sled-
nje vrgla nazaj do peščenih gričev. Tur-
ška artiljerija je poizkušala se nam po-
staviti nasproti, a ni mogla, ker je Tur-
ke obstreljevala »Sicilia«. Ena turška
baterija je bila uničena. — Zdaj pa pri-
de najlepše! »Izgube sovražnika so bile
jako znatne. Pustil je najmanj 1000
mrtvih in veliko število ranjenecv na
bojišču. Na strani Turkov je bilo naj-
manj 1500 mož pri boju udeleženi.
(Torej so jih Lah! malodane do zadnje-
ga moža pobili!) Naših izgub ni mogoče
natančno določiti. Mrtvih in ranjenih
bo morebiti 100 ali nekaj več.« — Ta
del poročila je nesramen, tako bi si no-
ben general na celem svetu ne upal po-
ročati. V Rimu je zato občinstvo zelo
razburjeno.

Poročila, ki so došla v Carigrad,
pravijo, da Turki napadajo Tripolis,
Homs, Bengazi in Derno in prizadevajo
Lahom težke izgube. Razporeženje na
Porti je jako veselo.

Angloški listi poročajo, da so Lah!
pri Tripolisu izgubili 400—700 mož.
Najbrže se to nanaša na prvi arabski
napad dne 23. t. m.

Glede bombardementa v Bengaziju
se poroča, da so se Lah! zelo slabo iz-
kazali. Samo pri prvem poizkusu izkr-
canja so 155 mož izgubili. Lah! so čisto
po nepotrebnem razrušili velik del me-
sta. Ubilih je zlasti veliko žena in
otrok.

V Egiptu se protiitalijansko giba-
nje zelo širi. Laški listi pravijo, da An-
glijah Lahom nalašč naga. Tudi Fran-
cija Lahom ne gre na roko. Obe državi

mirno gledata, kako dobivajo Turki v
Tripolisu pomoči iz Egipta in Tunisa.
Turški častniki so potovali iz Carigra-
da v Tripolis skozi Egipt. Egipčani na-
birajo denarja za sveto vojsko.

Da Lahom huda prede, dokazuje
poročilo, da je laško brodovje dobilo
nalog, da zasede otoke v egejskem
morju.

Srbski poslanik Nenadović je Por-
ti naznanil, da je Srbija iz varnostnih
ozirov mobilizirala drinsko divizijo.

»Tanin« pravi, da je turško voja-
štvo v Tripolisu z vsem preskrbljeno,
da lahko deželo leta in leta brani. Tri-
polis bo postal za Italijane veliko po-
kopališče.

Dnevne novice.

+ »Rana na našem narodnem te-
lesu so demonstracije 20. septembra« je
dejal dr. Tavčar na shodu 25. okt. t. l.,
ko je priporočal — kandidaturu Adolfa
Ribnikarja. Čudno, da se dr. Tavčar ta-
krat ni ugriznil v jezik! Dr. Tavčar se
je nato silno naivno pritoževal, zakaj
mi ne pustimo teh demonstracij pri
miru. G. dr. Tavčar je mnenja, da sme
samo on streljati; mi pa tega njegovega
udobnega stališča ne bomo več upo-
števali, ampak vsak strel vrnili. V eno-
mer se liberalno časopisje laže, da je
gotovih imenovanj S. L. S. kriva, da
vsako preziranje Slovencev ona zakri-
vi. To ponavlja venomer tudi liberalni
kandidat Adolf Ribnikar, ki bi imel
največ povoda, da nas s takimi neres-
ničnimi napadi ne izziva. Pa tudi dr.
Tavčarju se nič ne spodobi mlatiti
z neresnično zvezo z Nemci, ko vendar
ve, da je kar trem ljubljanskim sokol-
skim starostom dokazana resnična
zveza z Nemci in ker ve, kaj je on sam
govoril o junakih in nesrečnih nasled-
kih 20. septembra. Mi smo s pravim
samozatajevanjem molčali o glavnih
aranžiranih 20. septembra, če pa se nam
podtikajo nasledki 20. septembra, nam-
reč oslabiljeno slovensko stališče, tedaj
je naša sveta dolžnost, pokazati na re-
sničnega krivca. Le najbolj neumen člo-
vek bo mislil, da je bil tak odgovor, ka-
kršen se je izvršil po ptujskih dogod-
kih v Ljubljani, koristen za Slovence.
Železno pest je poklical na nas. Izvest-
ni aranžerji tedaj niso hoteli skupnega
odgovora Slovencev na ptujske dogod-
ke, ker so vedeli, da bi bila mirna no-
tranja gospodarska organizacija v kor-
rist vseh Slovencev, zato so pa aran-
žirali nesrečni shod na svojo roko in
izzvali so pred kazino dogodke, zaradi
katerih je tekla slovenska kri, zaradi
katerih so tudi mnogi izmed naših trpe-
li in so se Nemci okrepili, dočim je

pravi provzročitelj vsega bil še do dan-
es skrit. Ne samo na političnem polju,
tudi na gospodarskem polju nam je ta
»politična oslarija«, kakor jo je blago-
volil nekoč nazvati sam dr. Tavčar, na-
pravila mnogo škode in sam je s pr-
stom kazal na mladine, »katerih poli-
tično delo povzroča stranki le škodo.«
Ali niso Hribarja in liberalno gospo-
stvo na magistratu vrgli dogodki 20.
septembra, ali niso nekateri mladini
zagrešili take nepoštenosti, da bi mla-
dini niti tiste ne smeli odpreti o »dežel-
nem gospodarstvu«; izvestnim ljudem
je dokazano, kako so kar cele liste tr-
gali iz poslovnih knjig. Pri drugih pa-
metnih strankah se taki struji pokaže
vrata. Liberalna stranka, oziroma njeni
voditelji pa nimajo več prave moči ter
so se z bali tistega kričašva, o katerem
so še nedavno pisali, da »samo zgago
dela«, da so »nespametni otročiči«, »po-
litično vajenstvo«. Mi smo pa prepri-
čani, da se mora slovenska javnost v
korist slovenskega političnega in go-
spodarskega napredka očistiti od tega
kričašva; in zato bomo brez strahu,
kadar bo hotelo kričaštvo svoje
grehe naprtiti na druge, kazali na njen
20. september in tudi pokazali, če bo
treba, na pravega krivca. To pa pravi-
mo: Naj ne kriče o narodnosti ljudje,
ki so s svojo nerodnostjo in s svojim
hujskanjem najboljše organizirali Neme-
ce in ki so s svojo omejenostjo zakri-
vili največ naših narodnih neuspehov.
Slovenski uradniki, slovenski ob-
tniki, vsi davkoplačevalci vedo, koliko jim je
tako kričaštvo v kratki dobi že škodo-
valo, zato pametnim ljudem v torek
odgovor ne bo težak!

+ Ambrus. Na velikem shodu v
nedeljo je drž. poslanec Jaklič poro-
čal o državnem zboru. Označil je sta-
lišče stranke v draginjskem in uradni-
škem vprašanju. Volilci so bili z izva-
janjem zadovoljni, odobrili so postopa-
nje stranke na Dunaju in izrekli zaupa-
nje svojim poslancem. Ker se vrše v
kratkem volitve v občinski odbor, je g.
župnik Žavbi priporočal ljudem disci-
plino ob volitvah in jih opozarjal na
veliko važnost volitev za celo občino.

+ Brezmejna liberalna zlobnost.
Ne dolgo od tega, je imelo neke na Go-
renjskem kmečko dekle nezakonskega
otroka. Stvar samanasebi je sicer žal-
ostna, a žalibog pri nas ne več tako
redka, kakor včasih. Dekle je imelo
posebne vzroke, zakaj ne pove imena
nezakonskega očeta. Ta jo je namreč
prosil, naj ga zamolči zaradi ljube-
ga miru v družini. Ker dekle ni hotelo po-
vedati imena očetovega, so liberalci ta-
ko iztaknili, da ima otroka s svojim
bratom, ki je kaplan. Seveda sedaj de-
kle ni moglo več molčati in je šlo v

Ljubljano k zastopniku, da prime ne-
zakonskega očeta. Po vsem Gorenj-
skem so liberalci deloma po časopisju,
deloma z osebnim raznašanjem oblatili
ime dotičnega duhovna. Dne 24. okto-
bra je pa nezakonski oče dotičnega
otroka podpisal v pisarni dr. Pegana iz-
javo, da je nezakonski oče navedenega
otroka, se zavezal plačati prehrano
otrokovo in pa stroške zastopnika. Ra-
dovedni smo, če bodo liberalci še na-
prej po svoji stari navadi lagali in čast
kradli.

+ Prezentiran je za župnijo Stari
trg pri Ložu č. g. Janez Kromar,
župnik v Šturijah.

+ Tolovajstvo kamniških liberal-
cev. V petek, na dan volitve, je prišel
nek mož, bivši župan iz ljubljanske
okolice, obiskat starega prijatelja žup-
nika v kamniški bližini. Mož niti vedel
ni, da so volitve; šel je v kavarno spiti
eno kavo ter ondi povedal, da je prišel
obiskat tega in tega župnika. Mirno,
nič hudega sluteč, je zapustil kavarno.
Komaj je bil zunaj, so ga tolovajsko na-
padli trije liberalci, mu vzeli ruto in
klobuk, ga začeli kamenati ter so ga
vrgli na tla, da je ondi nezavesten ob-
ležal. Spremljali so tolovajstvo s pri-
imki: »Ti farški hudič, še danes boš
crknil« itd. Mož ima poškodovane roke
in nogo ter je ves potolčen. Celo noč je
ležal zunaj. Grozni so nasledki libe-
ralizma. Niti miren, tuj človek ni va-
ren življenja pred takimi divjaki. Za-
lostna zadeva je že naznanjena sodišču.

+ Nadškof Dvornik zdrav. Vest
nekaterih hrvaških listov o težki bo-
lezni nadškofa Dvornika se ne potrjuje.
Nadškof je zdrav in se kakor običajno
nahaaja na Sušaku.

+ Stenski koledar za leto 1912 je
izšel v lepi izpeljavi v tiskarni J. Kra-
jec nasl. v Novem mestu. Cena 40 h, s
poštino 10 h več. Za Ljubljano in oko-
lico ima zalogo prodajalna »Katol. tisk.
društva« (prej Ničman) v Ljubljani.

+ Nov telovadni odsek Orla. V Št.
Janžu na Dolenjskem se je ustanovil v
nedeljo 22. oktobra telovadni odsek
Orla. Ustanovni shod se je vršil javno
ob obilni udeležbi zunaj pred izobra-
ževalnim domom. Brat Jeločnik je raz-
ložil vsem postanek vse naše mladins-
ke organizacije, nje temelje, pomen in
vzore. Razporeženje na shodu je bilo
kar najboljšo. Imeli smo pač najlepšo
priliko obenem spoznati onemoglost
nasprotnikov. Nek rudniški delavec je
hotel shod skaziti, pa je le poskrbel za
zabavo in kratek čas. Ker je delal ve-
dno svoje neumne in neslane opazke,
je bil večkrat pozvan naj stopi sam na
govorniški oder in naj pove, kar ima
na srcu, radi ga bomo poslušali. Sled-
njič je vendar izpolnil vsem srčno že-
ljo. Kaj je hotel povedati, sam ni vedel
in zmogel, in vsej njegovi smešnosti
in zadregi je naredilo konec neko po-
gumno dekle, ki ga je dol pahnilo z go-
vorniškega prostora. Njegovega nasto-
pa so se še navzoči Sokoli sramovali.
— Vpisalo se je takoj 34 Orlov, v de-
kliško zvezo pa 48 deklet. Začeli smo
v veselju in častno; zato pa le naprej!
— V nedeljo dne 29. oktobra pride g.
dež. poslanec dr. Lampe v Št. Janž po-
ročat o delu S. L. S.

+ Katol. slovensko izobraževalno
društvo pri M. D. v Polju vljudno vabi
k predstavi, ki se vrši v nedeljo, dne
29. oktobra 1911 ob pol 4. uri popoldne
v Ljudskem domu. »Divji lovec.« Na-
rodni igrokaz s petjem v štirih de-
janih. Spisal F. S. Finžgar. Pred pred-
stavo in med posameznimi dejanji svi-
ra Orlovska godba na pihala. Vstop-
nina: Sedeži I. in II. vrste 1 K, III. in
IV. vrste 60 vinarjev, ostali sedeži 40
vinarjev. Stojišča 20 vin.

+ Vinogradniki kranjski, ki hočejo
prodati svoj vinski pridelek, naj toza-
devne ponudbe z natančno navedbo vr-
ste in zadnje cene vina, ostalih prodaj-
nih pogojev itd. pošljejo »Kranjski
deželni vinarški zadrugi« v Ljubljani
(deželni dvorec), katera se bode potrudila, dobiti zanj dobre
kupce. Posredovanje zadruga je popol-
noma brezplačno. Vinogradniki lahko
zadrugi ponujeno vino prodajo tudi
drugam. V tem slučaju naj zadruga o
prodaji vina obvestijo, da dotično vino
ne ponudi več dalje. Vinogradniki naj
bi se te ugodne prilike obilno posluž-
vali, posebno ker jim ne provzroča ni-
kakih obveznosti ali stroškov, temveč
morajo imeti od tega edinele koristi.

+ Sadovi plesa in zapravljevali.
V Ločniku na Goriškem je napredaj
100 hiš. Za 700 kron se že dobi malo
posestvo. Vzrok temu je, da je tamoš-
nje ljudstvo zelo zapravljevo in se briga
bolj za ples in modo, kot za gospodar-
stvo. V Ločniku naj se naselijo zavedni
Slovenci. Kdor bi hotel kupiti posestvo,
naj se obrne na Jožefa Pintarja, posest-
nika v Ločniku št. 212.

+ V Radovljici se vrši dne 28. ok-
tobra 1911, to je na dan sv. Simona in
Juda, veliki živinski in blagovni letni
sejm. Prignalo se bo obilo živine, vsled

VSTAJA NA KITAJSKEM.

Iz Berolina se poroča, da so lastni
vojaki usmrtili v Čentovu podkralja
dežele Čao. Vojaki so prestopili k vsta-
šem. V Pekinu je prebivalstvo vsled
vstaje preplašeno in sodi, da cesarske
čete ne bodo premagale vstašev. 180

kilometrov od Hankava so vstaši zopet
napadli cesarsko armado in jo popol-
noma porazili. Iz Šangaja se pa poroča,
da so zasedli vstaši mesto Kanton
(drugo glavno mesto Kitajske) in da že
prodirajo proti glavnemu mestu Kitaj-
ske, Pekinu.

Kitajska cesarska rodbina in višji kitajski državniki.

1. Mlada cesarica-vdova. — 2. Petletni
cesar Puyi Hsuan-Tung. — 3. Princ Su,
notranji minister. — 4. Princ Tsaitse,
finančni minister. — 5. Princ regent
Čun s svojimi otroci. (Desno spodaj
mladi cesar.) — 6. Princ Hing, pred-
sednik državnega sveta in zunanji mi-
nister. — 7. Admiral Sah, poveljnik
kitajske mornarice. — 8. Jing-Čang,
poveljnik vladnih čet.

Umetni zavod za slikanje na steklo
M. Tušek, Ljubljana
 So. Petra nasip 7

umetno izdelovanje slikanih cerkvenih oken.
 Nacrti in proračuni na željo. 158

se priporoča prečasnih duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom za lastno

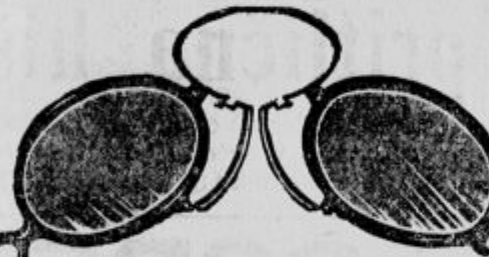
C. kr. oblastveno potrjeno učilišče
 -- za krojno risanje --
Franja Jesih
 Ljubljana, Stari trg št. 28.
 Dobi se tudi kraj po životni meri.

AUSTRO-AMERICANA

Patniki v Ameriko
 Najboljše plovbo, po ceni in
 varnosti potovati naj se obrnejo
Simona Kmetek
 v Ljubljani Kolodvorska ulica 35.
 Kateri od njih naj se brezplačno.

Perje za postelje in puh
 2587 priporoča po najnižji ceni 52-1
F. HITI pred Skofljo 20.
 Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Izprašan optik
Fr. P. Zajec Ljubljana,
 Stari trg 9

priporoča veliko zalogo očal, ščipalcev,
 toplomerjev, barometrov ter vse optične
 izdelke.
 Očala in ščipalci po zdravniškem receptu.
 Popravila se izvršujejo dobro in ceno.
 Ceniki brezplačno. 971

CYCLES
KINTA
 K.C.L.

Priznana močna, lahka tekoča so-
 lidna in neprekosljiva so 866

„Kinta“-kolesa.
 Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.
K. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9.
 Specialna trgovina s kolesi in posameznimi deli.
 Izposojevanje koles.

Najboljša in najsigurnejša vožnja v Ameriko in v paradi
„Severonemškega Lloyd“
 iz Bremena v New-York

s cesarsk. brzojarniki Kronprinzessin
 Cecilia, Kaiser Wilhelm II., Kronprinz
 Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Große.
 Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožnje listke za parnike gori navedenega parobrodnega
 društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani odne-lo pri 459

Edvard Tavčarju, Kolodvorska ulica šte. 35.
 nasproti obdružnane gostilne „Pri starem Tlaierju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vse potovanja se izvajajo točno in brezplačno. Postrežba
 poštena, redna in solidna. — Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming,
 Nevada, Oregon in Washington nudi naše draviše posebno spodbudo izvarodno ceno des letavstov. Odhod na taj pregi iz Bremena makra
 meseca. — Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Columbia,
 Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Združeni čevljarji v Ljubljani
 Wolfova ulica šte. 14

priporočajo za zimsko sezono svojo
bogato zalogo obuval

vseh vrst moških, ženskih in otroških, domačega in tujega iz-
 delka. — Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd. vedno
 v največji izbi. — **Specialisti za nepremočljive lov-**
ske in turistične čevlje. — Izdeluje se
 tudi po meri v lastni delavnici, ter se spre-
 jemajo tudi popravila. — Postrežba točna,
 cene solidne. — Zunanja naročila proti po-
 vzvetju. — Zahtevajte cenovnike!

Najstarejša domača slovenska tovarna pečl.
 Ustanovljena leta 1888.

Založnik
 ces. kralj.

avstrijskih
 državnih
 uradnikov

A. VEČAJ, LJUBLJANA
 Trnovo, Opekarska cesta - Veliki straden št. 8

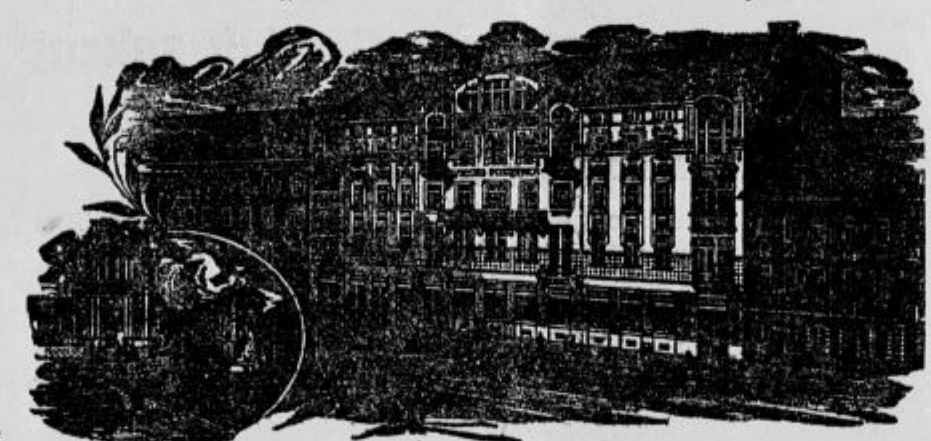
priporoča vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo naj-
 trpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpri-
 prostejših prstenih pečl različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotške,
 secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne pečl lastnega in domačega izdelka
 po najnižji ceni ter je v svoji stroki popolnoma izvešan.
 Za samostane in župnišča znaten popust. 1222

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ustanovi promet do 31. dec. 1910 Lastna glavica K 608.996-84 Stanje vlog do 31. decemb. 1910
 čez 87 milijonov kron čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica
 registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 6, prtilčje, v lastni hiši nasproti
 hotele „Union“ za frančiškansko cerkvi

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do
 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vlo-
 ženih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

Za nalaganje po pošti so poštne - hranilnične položnice na razpolaga-
 nje. Sprejema tudi vloge od svojih zadržnikov na tekoči račun ter daje
 istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti po-
 roštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Susteršič, predsednik. Josip Slička, stolni kanonik, podpredsednik. —
 Odborniki Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
 Fran Povše, vodja, graščak, deželni poslanec. Anton Kobil, posestnik in trgovec,
 Breg pri Borovnici. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar,
 stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni
 posestnik v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blaginjak »Ljudske posojil-
 nice«. Ivan Poljak ml., tovarnar. Karol Poljak, tovarnar in posestnik v Ljubljani.
 Gregor Slihar, župnik na Rudniku.

Najcenejše
dežnike in
solnčnike
 domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kako-
 vosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana
 Prvi Škoflji št. 19. Prešernova ulica št. 4.
 6534 Popravila točno in ceno. 215

Štambilije
 vseh vrst za urade,
 društva trgovce itd.

Anton Černe
 graver in izdelovatelj
 kavčuk - štambiljev
 Ljubljana,
 Stari trg šte. 20.
 Ceniki franko.

Velika zaloga juvelov, zlatnine,
 srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -

50 52-1

Lud. Černe
 juvelir, trgovec z drami ter za-
 priseženi sodnijski cenilec.
 Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

Največji izbor.
 Najnižje cene.

Preobleke Popravila.

L. Mikusch
 tovarna dežnikov
 Ljubljana, Mostel trg 15.

Gramofone
 najboljša vrsta po najnižji
 ceni, posebno izvršne avto-
 matične za gostilničarje pri-
 pravne, priporoča

Ivan Bajželj, Ljubljana
 Marije Terezije cesta 11 (Kolizej).

Ravnokar so izšle najnovejše plošče 25 cm. premera
 po K 3-50, 1000 igel samo 2 K. — Ceniki na za-
 lito franko. 1 1

Sodi.

Več vrst sodov ima
 na prodaj **A. REPIC,**
 sodarski mojster v Ljub-
 ljani, Trnovo. 2325 32

VINSKE SODE

več sto komadov, prav močne
 in zdrave, iz hrastovega lesa,
 od 400 do 800 litrov, se dobijo
 po prav nizkih cenah pri
 2957
 tvrdki

M. Rosner & Co. Ljubljana.

Važno za vinogradnike.

Jeseniške novice.

j Iz katoliške cerkve je izstopila zasebnica Barbara Huber s Save v 49. letu svoje »mladosti«, da se omoži z nekim protestantom. Najprej je bila evnglianka, tam pa ni bilo ženina; potem je bila katoličanka, ga tudi ni bilo; sedaj je avgsburžanka, morda bo!

j »Zarja« še sedaj imenuje znamenje, ki so je na Kalvariji napravili tovarniški delavci, »ukradeni križ« in govoriči, češ, da ne bodo hodili sociji k »ukradenemu križu« prosit krompirja. Naj ga hodijo prositi, kamor ga hočejo, samo toliko bi jih prosili, naj ga prihodnje leto ne hodijo krast vseprek po njivah, kakor se posestniki pritožujejo.

j Konsum. Vedno smo se ogibali boja na gospodarskem polju, zato smo tudi dosledno puščali v miru socialnodemokratski konsum. Ker se pa ti le vedno zaletavajo v naše konsumno društvo, jim moramo pa vendar enkrat vrniti milo za nedrago. Znano nam je, da sociji v podružnici na Jesenicah prodajajo vsakemu, članu in nečlanu. Pravila govore sicer drugače. Kljub temu so prodali v prvem mesecu samo za 300 K. Ako pomislimo, da morajo plačevati najemnine po 60 K na mesec, dvema prodajalkama pa vsaki po 60 kron, potem lahko preračunamo, kam jadrado tisti, ki so se dali vjeti na socialnodemokratski lim. Ako nas bodo sociji še izzivali, bomo pa še kakšno povedali!

j Železniški delavci so že decembra meseca lanskega leta zaprosili za proste vožnje liste, da si smejo iti na deželo nakupovat živil. Vožnje liste so dobili še-le ta mesec, ki jih smejo rabiti do novega leta. Tako so morali plačevati vozarino skoro skozi 10 mesecev. Naj bi se železniška uprava nekoliko bolj ozirala na uboge delavce in jim prej rešila za prihodnje leto njih prošnje, ker reveži le bedno izhajajo pri tej draginji.

j Tovarniška godba. Gosp. Pongratz trdi, da so tovarniško godbo uničili klerikalci. Bedastoča! Ako je res uničena, jo je uničil edino Pongratz s svojo oblastnostjo in nihče drugi. Nam je bila tovarniška godba vedno pri srcu in žal nam bo, ako jo bo Pongratz popolnoma uničil. Ako pa res Pongratz zahteva, naj se vsak član tovarniške godbe pismeno zaveže, da ne bo nikdar sodeloval pri orkestru delavskega društva, je to največja budalost. Tovarniška godba mora biti vendar nepristranska, ker jo vzdržuje vse delavstvo, in gotovo je tudi, da so se najboljše mlade moči tovarniške godbe rekrutirale iz našega društvenega orkestra. Ako bo pa Pongratz zametaval najboljše moči, potem se seveda godba mora uničiti. Tovarniška godba je bila prav dobra, dokler ni Pongratz tako oblastno po nji petelinil, in želimo, da nanovo vscvete. Prvi pogoj za to pa je, da Pongratz od nje odtegne svojo morečo roko, da pa poprej pokaže račune tovarniške godbe. Kar je delavstvo brez razlike strank skupaj spravilo, tega Pongratz nima uničiti. Drugače bo Pongratz tudi pri svojih prireditvah plesal le pri harmoniki.

j Igra »Revček Andrejček«, ki jo je preteklo nedeljo vprizorilo delavsko društvo v prenapolnjeni dvorani Del. Doma, je kaj dobro uspela. Igra se zato ponovi jutri, dne 29. t. m. ob pol 8. uri zvečer. Sodeluje društveni orkester. Vstopnina kakor zadnjič.

Skrbne matere

ne čakajo, da se pri njihovih ljubljenskih razvije iz navadnega kašlja resna bolezen, ampak dajo otrokom v takih slučajih takoj zdravniško priporočeno, prijetno dišeče, kašelj olajšujoče sredstvo

Thymomel Scillae. 1

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III, št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2.20. Po pošti franko proti naprej pošiljavi 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljavi 20 K.

Pozor na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko.

Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: Rihard Sušnik, dr. G. Piccoli, Jos. Čizmař.

Glače rokavice

za dame po K 1.70, za gospode po K 1.80 ter vse vrste drugih rokavic, dobro blago, dobavlja po nizki ceni J. Emmer, rokavičar. Praga, II, Jungmanova 11.

2930

Neobhodno potrebna za vsakogar
acetilenska ročna svetilka
jo moja novo-konstruirana popolnoma iz medi, najfinjše ponikljana, krasno sveteča, nosi se lahko na roki, na jermenu, da se tudi obesiti. Držalo se lahko sname. Zelo praktična za dom in cestno razsvetljavo. Cena 5 K.
Acetilenska svetilka za kolesarje
3232 1 K 3.—, 4.—, 4.50. — Pošilja po povzetju
H. WEISSBERG, Dunaj, II., Untere Donaustrasse 23.
Ceniki o svetilkah, kolesih in šivalnih strojih zastoj in franko.

Proda se radi selitve skoro popolnoma nov eleganten **pianino** s tremi pedali. Vprašanja naj se blagovoli po pošiljati pod šifro 100 poste restante 3237 **Škofja Loka.**

3236 **Golsa**
se da odstraniti brez joda s sredstvom, ki je je izumil ozdravljenec, četudi so bila brez vspeha vsa druga sredstva. Zahtevajte takoj proti vpslatvi 20 v v znamkah naš prospekt
Kem. laboratorij Paracelsus Sternberg, Morava.

2 nadstropna hiša se prodaja

na prometnem kraju v sredini mesta Idrije. V njej se nahaja že nad 30 let gostilna, pripravna pa je za vsako obrt, lepi prostori za manufakturno trgovino, prostori za skladišče, prostorna vinska klet, tudi za vinskega trgovca na debelo.
Cena K 25.000.
Naslov se izve v upravnistvu. 3242

S 15. novembrom oziroma 1. decembrom 1911 se odda v najem 3246

gostilno

na prometni državni cesti v Metliki z vrtom — tik živinskega trga z vso opravo. Več pove Jožef Hrehorič, posestnik, Metlika št. 21.

Razpisuje se služba 3251
organista in cerkovnika

pri Sv. Heleni ob Savi pod Ljubljano. Prosto stanovanje, dohodki okrog 700 K. Nastop lahko takoj.
Župni urad Sv. Helena, p. Dolško pri Ljubljani.

Proda se iz proste roke 3238
hiša št. 52 na Bohinjski Bistrici z lepim vrtom, tremi gozdnimi parcelami in občinskimi pravicami. Ponudbe naj se naslovijo na lastnico Jero žen, Sava, h. št. 155 pri Jesenicah na Gorenjskem.

Stanovanja

z eno in dvema sobama se oddajo takoj oziroma tudi za pozneje na Poljanski cesti št. 60.

Istotako se odda več raznovrstnih stanovanj na Predovičevem Selu v Mostah. 3243

3244

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu iz Ljubljane in okolice, da ostane gostilna Dolničar v Šmartnem ob Savi čez zimo zaprta.

Spretnega mizarskega učenca

iz poštene hiše sprejme takoj v uk

Anton Kalan,

mizarski mojster v Celovcu (Koroško), Salmstrasse št. 5. 3241

Angleško skladišče oblek

:: Ljubljana, Mestni trg 5 ::

3029 3 priporoča svojo

ogromno zalogo oblek

ulstrov, raglanov, zimskih sukenj

in kratkih sako (mikado)

z razno kožno podlago za gospode

Velika izbira kostumov, dolgih double plaščev, kril, bluz in kožuhovinastih jopic in paletotov.

Vse v najmodernejšem kroju in barvi.

Cene primerno nizke.

O. Bernatovič.

Konfekcija

A. KUNC

Ljubljana, Dvorni trg 3
priporoča svoje solidne izdelke moških in deških oblačil.

Nizke cene!

Strogo solidna postrežba!

Pristen le tedaj, če je trioglasta steklenica zaprta s spodnjim pasom (rdeč in črn tisk na rumenem papirju).

Doslej nedosežen
Pristno čis

W. MAAGER-J
DORSCH
ribje OLJE

(v zak. zaješčeni opor. rumeno steklenica... belo,

pri
Vilj. Maager
na Dunaju.

Od 1869 uvedeno sple. v avstro-ogrski monarhiji. Gospodje zdravniki in fesorji ga radi zapisejo. Dobi se skoro v vsaki karnah in drožerijah. Glavna zaloga in pošiljalnica za avstro-ogrsko monarhijo:

W. Maager, Du
III/3, Heumarkt

Ponarejanja se sodnijsko zasled

Izborno

olajšuje bolečine, zadržuje vnetje in učinkuje antiseptično.

Ze 40 let se je izkazalo me lino vlažno mazilo takozvano prašo domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetje in boleč ne, hladi in pospešuje zacejenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predpišani K 3.10 se pošlje 4 pušice, za K 7.— pa 10 pušic poštine prosto na vsako postajo avstro-ogrsko monarhije. Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna „pri Črnemu orlu“

Praga, Mala strara, vogal Narudove ulice št. 20.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmař, Rih. Sušnik.

Stara, znana

3115

gostilna

se da v lepem prometnem kraju na Gorenjskem takoj v najem. Ponudbo na upravnistvo „Slovenca“ pod šte. 3155.

Proda se s proste roke

pritlična hiša

z vrtom, ležeča ob državni cesti na Glincah, v občini Vič. Več se poizve pri lastniku na Glincah št. 83.

SODE

dobro ohranjene, stare in nove, velike majhne, proda **IVAN BUGGENIG**, sodski mojster, Ljubljana, Cesta na Rudofovo železnico št. 5. 3168

Stanovanje

tik župne cerkve sv. Jakoba, za primerno za kakega duhovnika se odda takoj. Postrežba in opre se dobi lahko v hiši. Več se poizve pri župnem uradu Sv. Jakoba Ljubljani. 3244

Stalni krajevni agent

zmožni nemščine se sprejmejo ali nastavijo s stalno plačo za prodajo dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. P nudbe pod »Merkur«, Brno, Neugasse

Meslo 106 K za 56 K

franko vsaka postaja dobavljam v svrhu reklame nove, prvovrstne „Singer“ šivalne stroje z elegantno omaro in 10letnim jamstvom. Razpošilja po doposlavlji nadatka 15 K, ostanek po povzetju. — Vse vrste šivalnih strojev po tovarniških cenah.

A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse
Cenik zastoj in franko.

česar se kupce vabi, da se sejma mnogobrojno udeležijo. Kranjskogorski sodni okraj je vsled slinavke kontumaciran.

— **Kat. slov. izobraževalno društvo Se'lo-Moite** priredi jutri v salonu pri Oražu malo lepo narodno igranje »Mlinar in njegova hči«. V majhnih prostorih si spretni režiser g. Ravnikar upa uprizoriti igravo prav lepo in dostojno. Pokažite društvu za njegov trud priznanje z obilnim obiskom.

— **Štrajk bosenskega učiteljstva.** »Hrv. Dnevnik« prinaša vest, da si je bosensko-hercegovaško učiteljstvo napravilo natančen načrt za izvedbo splošne stavke, ako se ne udovolji njegovim zahtevam.

— **Odvetnik revežev.** Umrli je v Zagrebu 29 letni odvetnik dr. Adrijan Colussi, ki se je v dveh letih svojega odvetniškega delovanja izkazal za resničnega branitelja resnice in pravice ter je posvetil vse svoje sijajne moči zlasti revnim obtožencem. »Agr. Tagblatt« piše, da je pokojnik v dveh letih svojega odvetnikovanja več naredil, kakor večina v celim življenju.

— **Kako kraji po deželi glede števila prebivalcev rastejo.** V Trzinu na Dolenjskem je bilo 1. 1900. 2180 ljudi. Vsako leto se jih rodi do 75, umrje do 50, torej več rodi 25. Po desetih letih bi moralo število narasti na 2430. Dejansko pa je narastlo le na 2200, torej več 20. So pa fare, ki danes štejejo manj prebivalcev, kakor pred 10 leti, dasi ravno se jih po deželi povsod več rodi, kakor umrje. Kam gredo? V Ameriko in mesta. Torej dežela, recimo kmetijski stan redi mesta, drugače bi ta že shirala.

— **Društvo za otroško varstvo v sodnem okraju Litija** ima občni zbor dne 16. novembra 1911 ob 2. uri popoldne v Litiji v gostilniških prostorih na »Pošti« z običajnim dnevnim redom. Ako bi občni zbor ne bil sklepčen, se bo vršil drugi občni zbor 14 dni kasneje ob istem času in v istem lokalni.

ZEDINJENE DRŽAVE NAMERAVAJO »POSREDOVATI« V MEHIKI.

V Mehiki se vedno bolj poostrujejo nemiri radi nasprotstev med generalom Reyesom in bodočim mehiškim predsednikom Madero. V Washingtonu zato resno premišljajo, »posredovati« v Mehiki na laški način.

P. Avrelj Knafelj umrl.

P. Avrelj Knafelj je umrl sinoči ob enajstih v deželni bolnici. Meseca septembra je šel na svete Višarje na božjo pot in dolgrede si je odrgnil nogo in si jo inficiral. Čez kakih deset dni ga stresel mrz, noga je jela otekati in zdravnik je takoj spoznal da je nogo zastrupljena. Ker je postalo stanje opasno, je bil P. Avrelj prevečen, potem so ga pa po nasvetu zdravnika prepeljali v bolnico. Kmalu mu je postalo boljše, vendar mrzlica ga ni hotela pustiti; glodala je na njegovi krepki konstituciji, dokler ga ni umorila. — Franciška provinca izgubi v njem odličnega člana in žalost ob tej izgubi je splošna. P. Avrelj je bil rojen 6. novembra 1861. v Mošnjah na Gorenjskem, šolal se je v Ljubljani in Novemestu, bil odličen dijak, jako lepega in resnoba obnašanja. Po dokončani sedmi je vstopil v franciški red, bil 3. oktobra 1883 preobleden, 13. novembra 1887. storil slovesno obljubo in bil 5. decembra 1887. posvečen v mašnika. Prvo leto je služboval v Novemestu, takoj za tem letom pa bil premeščen v Karlovec za gvardijana in župnega upravitelja ter kateheta na kadetski šoli. V Karlovcu je takoj pridobil vsa srca s svojim moškim nastopom popolnoma je prenovil cerkev se pričel hrvatskega jezika in bil spoštovan in ljubljen od vojaške in civilne strani. Življenje v Hrvatski deželi je močno vplivalo na P. Avrelja; zelo je ljubil bratski hrvatski narod, do svoje bolezni redno čital hrvatske novine, se zanimal za vse ondote razmere in z velikim veseljem sprejel vsakega Hrvata, ki ga je obiskal. Po desetletnem delovanju v Hrvatski deželi je bil premeščen v Brezje. Brezje je v njegovi rojstni župniji Mošnje, največja slovenska božja pot, kjer se je ustanovila ravnokar nova franciška naselbina v postrežbo marjev. Z veseljem je šel P. Avrelj na Brezje, pristni Gorenjec v svoj rodni kraj. A kmalu je moral na Svetogoro, kjer je oživel franciški samostan po ukrepu rajnega kardinala Misije. Ni bil dolgo gori, moral je nazaj na Brezje; kajti prvi superijor na Brezji, P. Jožef, je oboliel in umrl, P. Avrelj je nastopil njegovo mesto. Na Brezji je bival do leta 1908. mnogo storil za olepšavo božjepotne cerkve in zlasti epu uredil slavnostno slavnost kronanja Marijine podobe. L. 1908. je prišel v Ljubljano za gvardijana, modro vodil številno samostansko družino in pomagal duhovnikom na vse strani s spovedovanjem in pridigami. Po prihodu novega gvardijana je postal vikarij, želel v mirnem delu, brez častnih služeb. živeti: toda Bog je drugače

sklenil. Bil je dvakrat detinitor, ter je izvoljen bil v posvet starešinstva provincije. Ko je bil previden za smrt, je bil jako vesel in djal je ne vem, kako je to, da mi je tako lahko pri srcu. Vedno sem mislil, da bom živel nekako do petdesetega leta in glejte, tako se bo tudi zgodilo. Ni mi težko umreti, saj ni nič na svetu, in napovedujejo se še hujši časi. — Bil je rajni tako močnega duha, da je pred odhodom v bolnico sedel k pisalni mizi in pisal svojim sorodnikom poslovilna pisma. Bil je velikan po telesu, a tudi po duhu. To so nekatere vrline zamrlega. Ker človek ni brez greha in slabosti, menim da je v smislu rajnega, ako prosim vse duhovne sobrate da se ga spominjajo v molitvah in daritvah in prosijo zanj božjega usmiljenja. Pogreb bo jutri, v nedeljo ob pol 5 popoldne iz deželne bolnice. R. I. P. — n.

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Ljubljanske novice.

DEŽELNOZBORSKI VOLILCI

Kdor ni dobil izkaznice in glasovnice, naj jo gre iskat v deželno predsedstveno pisarno (vhod iz Simon Gregorčičeve ulice, I. nadstropje, št. 33).

Za volitev, ki se vrši v torek, dne 31. t. m., velja volilna dolžnost. Volilci z začetno črko A—H volijo v veliki dvorani Mestnega doma, vhod od Streliške ulice; I—L istočasno, vhod od strani mestne ledenice. Volilci M—R in S—Ž volijo v veliki dvorani hotela Union, vhod le skozi duri v Franciškanški ulici.

Agitacijski lokal S. L. S. za one, ki volijo v Mestnem domu, je Katoliška tiskarna, za one, ki volijo v Unionu, v Ljudski posojilnici.

Izkaznice naj vsak shrani za eventualno ožje volitev.

Ij Javno predavanje. Prihodnji torek ob 8. uri zvečer predava v S. K. S. Z. dr. Jan. Ev. Krek o kartelih.

Ij »Ljudski oder« priredi na Vseh Svetnikov dan, 1. novembra, ob pol 3. in ob pol 8. uri priljubljeno narodno igranje »Mlinar in njegova hči«. Sedeži se dobe po 25, 30, 35, 40, 50; stojišča pa stanejo 15 krajcarjev. Popoldne se prične predstava ob pol 3. uri, zvečer ob pol 8. uri. Igra ima sledeče slike I., IV., VII. v sobi pri vdovi Korenki; II., III. in VII. v mlinu Črnota; V. slika v gostilni pri Pivku; IX. slika na vrtu Črnotovega mлина; X. slika v kmečki sobi in VI. slika na vaškem pokopališču. Vstopnice se dobe v predprodaji v Katoliški bukvarni. Vsakdo naj si kupi vstopnico v predprodaji, da bo dobil dober in lep prostor.

Ij Huda obsodba liberalnega kandidata Dolfeta Ribnikarja. Na večeršnjem volilnem shodu je g. prof. Dermastia, ki je predsednik Gospodarske Zveze, izjavil, da je Dolfet Ribnikar lagal, ko je kvasil, kakor poroča »Slov. Narod«, da je Gospodarska Zveza se no prodala na Bavarsko. Pozivljal je Dolfeta Ribnikarja, naj ga radi tega očitka tira pred sodišče. Vsak pošten človek, posebno pa liberalni kandidat stolnega mesta Ljubljane mora vedeti, kake posledice mu je iz tega izvajati. Radovedni smo ali bode Dolfet Ribnikar izvajal konsekvence. — Slabo uslugo je storil Dolfet Ribnikar svojim varovancem liberalnim mesarjem, ko je zlobudral o draginji mesa v Ljubljani, ker g. prof. Dermastia je na podlagi Dolfetovih izjav in na podlagi uradnih izkazov dunajskega in ljubljanskega trga dokazal, da imajo ljubljanski mesarji pri 1 kg mesa 15 v več dobička kakor dunajski. Hvaležni smo g. profesorju, da nam je natančno pokazal glavnega krivca mesne draginje in da je dokazal, da se Dolfet Ribnikar niti v svoji lastni stroki prav nič ne spozna.

Ij Slinovka in Ribnikar. Dolfet Ribnikar je tle dni na shodih mnogih govornikov pri živini. Kako pa on slinovko pozna, priča ta-le dogodek: Na sejmu je videl Ribnikar dva konja, ki sta imela v nosu rahel katar. Takoj je proglasil, da imata konja kugo na gobcih. Kmetje so občudovali tako znanost živinozdravnika Ribnikarja in so se mu muzali. Mužajo se mu tudi ljubljanski volilci. Dolfet, napravi najprej vse potrebne skušnje za tržnega nadzornika, potem pa kandidiraj!

Ij Izjava. Kar »Slovenski Narod« dne 26. t. m. piše o septembrskih dogodkih, je, v kolikor se tiče moje osebe, popolnoma zlagano. Jaz pri septembrskih dogodkih nisem bil niti najmenj udeležen in do dne, ko so padle znane žrtve, nisem bil niti na ulici. Stopil sem v akcijo šele kot kooptirani član rediteljskega odbora na dan pogreba dne

22. septembra 1908 in dne 27. septembra 1908, ko sem v družbi z drugimi člani tega odbora šel po policijski uri izprazniti nekatere kavarne, med njimi tudi kazino. Za ta čin, ki bi se dal kvalificirati kot prestop, kaznjiv po § 11. cesarskega patenta 1854, pa nisem dal jaze ne iniciative niti se nisem pri izpraznjevanju lokala kaj bolj glasno odlikoval kakor drugi takrat sodelujoči člani tistega odbora. Za to so priče tako tisti člani, kakor tisti nemški gospodje, s katerimi smo se takrat bili nekoliko sporekli, kakor tudi poklicana oblast. Ves tisti intermezzo, ki nima z izbruhom septembrskih dogodkov nobene zveze, ampak je le tvoril epizodo v času, ko se je pomirjevalo javno mnenje, je bil tako malopomenben, da se je takoj drugi dan pri merodajnih osebah avlalniral in ni policijska oblast imela nobenega povoda, ga sploh zabeležiti ali celo kaj nastopiti, akoravno so prizadete osebe v tisti noči v svojem razburjenju takoj intervenirale pri policijskem svetniku Pormu. Deželna vlada potem ni zoper to ukrenila ničesar drugega, kakor da je drugi dan rediteljskemu odboru prepovedala nadaljnje poslovanje v takem zmislu. Sicer sem pa jaz pripravljen dati za vse ono vsak čas poklicani oblasti odgovor, ker jaz nimam navade svojih činov prikrivati. Kar se pa tiče onega člana »narodnega odbora«, ki je bil pri tistem dogodku ravnatoku udeležen kakor jaz, pa me zdaj v »Narodu« lažljivo denuncira, potvarjajoč dejstva, je popolnoma odveč, da bi to njegovo postopanje še posebej označil z imenom, ki ga zasluži. — F. Terseglav.

Ij 90 letni mož umrl na griži. V deželni bolnici je umrl včeraj na griži 90 let stari Gregor Bore iz Trzina. V nekaterih krajih kamniške okolice je griža jako razširjena in je iz teh krajev doslej v deželni bolnici umrlo 17 oseb za grižo.

Ij Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo bo prisostvovalo dne 1. novembra zjutraj ob 8. uri v stolni cerkvi sv. maši za svoje umrle člane. Ij Društvena pisarna »Hranilnega in posojilnega konsorcija« prvega splošnega uradniškega društva Avstro-Ogrske v Ljubljani se je preselila iz Sodne ulice št. 13 v »Uradniško hišo«, Gradišče št. 15, I. nadstropje.

Telefonska in brzajavna poročila.

NOVA VLADA.

Dunaj, 28. oktobra. Danes je že popolnoma gotovo, da se bo v ponedeljek, dne 6. novembra predstavila zbornici nova vlada. Sedanji kabinet bo podal cesarju demisijo, katero bo cesar sprejel in obenem baronu Gautschu poveril nalogo, da sestavi nov kabinet. V nov kabinet bo baron Gautsch sprejel dva češka uradnika za ministre. Imenujejo se sledeča imena: Dvorni svetnik Waneck, trgovinsko-zbornični tajnik Hotovec, sekijski šef Willbauer, Trnka in Gruber. Kar se tiče Hotovca, je pripomniti, da se dozdaj ni prišteval ne Nemcem ne Čehom. Kar zadeva Gruberja, je zastopnik staroliberalne industrijske smeri in bi bil zlasti kot poljedelski minister pravi monstrum. Seveda so vsa ta imenovanja le gole kombinacije in se Gautsch za osebe še ni odločil. Hrvatsko-slovenski klub mirno čaka, da se dogodki razvijejo in bo zavzel svoje stališče po razjasnitvi položaja. Velikega pomena je, kako se odloči češko-radikalni klub. Ta klub se je zbral včeraj k seji in je sklenil izjaviti, da ga govor barona Gautscha ni zadovoljil. Češki radikali odločno protestirajo zoper način, po katerem misli Gautsch draginjsko in uradniško vprašanje rešiti. Sodi se, da je radikalno stališče v češko-radikalnem klubu zmagalo vsled tega, ker ni bil navzoč njegov oholi načelnik. Sicer se pa trdi, da tudi ostali češki klubi še niso edini, kakšno stališče naj zavzamejo nasproti namerni rekonstrukciji vlade. Včeraj je zboroval tudi poljski klub in njegov načelnik dr. Bilinski je konstatiral, da se je njegov včerajšnji govor v zbornici napačno tolmačil in da on sedanjio vlado v vsakem oziru podpira. Zelo se je opazilo, da je danes došel na Dunaj predsednik narodnostno-spravne komisije v Pragi grof Clam-Martiniz, ki je konferiral glede sprave s češkimi in nemškimi poslanci.

SEJA POSLANSKE ZBORNICE.

Dunaj, 28. oktobra. V današnji seji poslanske zbornice je polemiziral finančni minister dr. Mayer s poslancom dr. Redlichom, ki mu je bil geital, da je postavil v budget napačne številke. Nato je govoril Levicki, ki se je obračal proti Bilinskemu in trdil, da obstoja med vlado in Poljskim klubom tajna konvencija, glasom katere smejo Poljaki Rusine še bolj pritiskati ob steno. Za njim je govoril nemški ra-

dikalec Hummer, ki je konstatiral, da se že več v zbornici ne vrši adresna debata. Prihodnja seja v ponedeljek dne 6. novembra.

AFERA MALIKA.

Dunaj, 28. oktobra. Častni sod je izjavil, da je poslanec Malik nesposoben za satisfakcijo.

CESAR.

Dunaj, 28. oktobra. Cesar je današnjo noč nemoteno prespal.

OGRSKA OBSTRUKCIJA.

Budimpešta, 28. oktobra. Govori se, da bo postal zbornični predsednik grof Tisza, ki bi imel nalogo, poslovnik tako uporabljati, da stre obstrukcijo.

ZOPETNE NEZGODE V FRANCOSKI VOJNI MORNARICI.

Pariz, 28. oktobra. Na oklopnih »Diderot« in »Justice« je nastal danes velik požar, katerega so pogasili na ta način, da so postavili shrambe smodnika takoj pod vodo in tako eksplozijo preprečili.

STRAŠEN UMOR.

Zagreb, 28. oktobra. Policija se bavi s strašnim umorom. Čuje se, da je pri Vidmu pri Krškem neki kmetovalec našel na polju zapečaten zabojček, v katerem je bila umorjena in razsekana petletna deklica. Konstatirali so, da je bila zadavljena. Zabojček je bil od nekega možkega in od neke ženske oddan na železnici kot prtljaga.

LAHI DNE 23. T. M. TEPENI?

Carigrad, 28. oktobra. Poveljnik turške armade pred Tripolisom Nehetbej poroča: 23. t. m. smo napadli Italijane. Bitka je trajala 10 ur. Lah so izgubili 400 mož, veliko jih je bilo ranjenih. Turki so se polastili veliko mul, živeža in orožja.

BITKA DNE 26. T. M. — LAHI SO SE UMAKNILI NAZAJ!

Tripolis, 28. oktobra. Napad Turkov 26. t. m. na Italijane je bil strašen. Laško poročilo pravi, da so Italijani po izredno hudem boju sicer napad odbili, da pa se boj ni odločil, ker je velika večina turške vojske nedotaknjena in čaka dalje v svoji prejšnji poziciji. Po poročilu generala Caneva je bilo Lahov 12.000, Turkov pa blizu 3000—4000. Po istem poročilu generala Caneva se je bitka odločila ugodno za Lahe vsled tega, ker so slednji prevarali sovražnika, da je prišel v območje topov laških ladij, ki so ga prisilile, da se je umaknil. Lah so se zdaj umaknili za fronto, katero so dozdaj zasedali, baje ker je smrad trupel neznosen in ker trupla okužujejo vodo. Nova fronta je ugodnejša za obrambo. V Tripolis je odšlo iz Sicilije nadaljnjih 5000 vojakov. Rodova Tibu in Tuareg, ki štejeta 10.000 mož, sta se pridružila turški armadi. Dočim Lah govore o tisočih mrtvih Arabcev, o svojih igubah še danes ne povedo niti približne številke.

London, 28. oktobra. Reuterjev urad poroča z Malte, da je pri Tripolisu okoli 60.000 Turkov in Arabcev. Pri napadu iz zasede so bili Italijani skoro popolnoma pobiti. Le s težavo se jim je posrečilo, vzdržati svoje pozicije. Vstaja v Tripolisu je povzročila novič krvave boje, pri katerih je menda padlo 180 Italijanov. Italijani preiskujejo nadalje poslopja, da bi našli skrito orožje. Vsak dan ustrelje 40 do 50 Arabcev.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

Pekin, 28. oktobra. Vest, da je bil vojni minister Linčau ustreljen, se zanika.

Pekin, 28. oktobra. Vodja revolucionarjev, Liuang-Kuang, je sporočil tujim konzulom v Hankavu, da je bil proklamiran za predsednika republike.

ARETACIJE V KIEVU.

Kiev, 28. oktobra. Tukajšnja policija je zaprla več revolucionarjev, o katerih se je dokazalo, da so bili v zvezi z Bagrovom.

NOVA BOLEZEN.

Tokio, 28. oktobra. V provinci Nagalo se je pojavila nova, neznana bolezen. Dosedaj je umrlo na tej bolezni 15 oseb.

ŽRTEV AVIJATIKA.

Reims, 28. oktobra. Avijatičar Destarnet se je pri poletu ponesrečil s svojim aeroplanom in se ubil.

Uradno izpričevalo deželne bolnice in porodnišnice v Ljubljani: Naravna Franc Jožef-ova grenčica, zavžita v količinah od 150 do 200 gramov, se izkazuje kot prijetno in ne prehitro razkrajajoče sredstvo. Poleg tega ima napram drugim, na odvajanje čreves učinkujočim zdravilnim vodom še to prednost, da »Franc Jožef-ovo« vodo bolniki lahko zavživajo in ne da bi nastala kaka nevšečnost. 12

Občinske volitve v Domžalah.

25. oktobra so se vršile v Domžalah občinske volitve. Nasproti sta si stali dve stranki: liberalna ali sokolska in Slovenska ljudska stranka. Nasprotniki sami so napovedali v „Slovenskem Narodu“, da bo boj za občinsko upravo v Domžalah ljut. Razvili so res že dolgo prej prav hudo agitacijo. Posebno so begali ljudi z „Društvenim Domom“, češ, da ga bo morala občina plačevati. Izdali so nebroj lepakov med ljudstvo. Na vseh telegrafskih drogih si od nedelje sem lahko videl imena liberalnih kandidatov. Zadnji dan pa so kar tla pred hišnimi pragovi postlali z lepaki. A ves trud je bil zastoni! V I. razredu se je udeležilo volitve 126 volilcev. Naši so dobili 75—66 glasov, nasproti pa 51—37, ostali so torej v manjšini za 15—38 glasov. V II. razredu se je volitve udeležilo 216 volilcev. Naši so dobili 161—150 glasov, nasproti pa 54—44, ostali so torej v manjšini za 96—117 glasov. V III. razredu se je udeležilo volitve 406 volilcev. Naši so dobili 288—268 glasov, nasproti pa 108—96, ostali so torej v manjšini za 160—192 glasov! V vseh 3. razredih je volilo skupno 748 volilcev, od teh do 524 na našo stran. Občudovanja vredna je bila disciplina naših volilcev. Vsled silno razvite slavninarske veleindustrije v Domžalah je bilo treba med kandidati privzeti tudi 3 veleindustrije, ki so bili v dosedanjem občinskem odboru skozi dolgo vrsto let zastopani po 5 virilistih! A tudi to ni nikogar naših odvrnilo, da bi bil kršil disciplino. Disciplinarnost nasprotnikov pa je bila pod vsako kritiko. Poleg oficijelnih kandidatov oziroma mesto njih so napisali na glasovnice še gotovo do 70 raznih „odbornikov“ in „namestnikov.“ V novem občinskem odboru bo torej poleg 3 veletovarnarjev 15 zavednih in odločnih pristašev Slovenske ljudske stranke! Pričakovali smo zmago; a tako velike, tako sijajne zmage nismo pričakovali! Čast in slava vsem, ki so kakorkoli k njej pripomogli!

Štajerske novice.

Š **Umri** je v Celju dne 26. t. m. g. Emanuel Pivon, inšpektor južne železnice v pokoju. Rajni je bil postajna načelnik v Spodnjem Dravogradu.

Š **Morilec juvelirja Stoka prijet.** Orožniški stražmojster Knapp v Wildonu je 26. oktobra prijel moža, čegar osebnost je popolnoma soglašala z opisom morilca, ki je na Dunaju umoril juvelirja Stoka. Sumljivi mož se zove Avgust Kleinschegg in je po poklicu monter. Morilec ima stekleno levo oko, tudi levo roko ima umetno. Oboje je izgubil gotovo pri kakem pretepu. Klin-schegg, ki taji, da bi bil on kriv umora, so izročili okrajni sodnji Wildon.

Š **Glavna skupščina Zadrugne zveze za Štajersko**, ki se je vršila v četrtek 26. oktobra v Mariboru je bila zelo dobro obiskana. Otvoril je skupščino predsednik podobora dr. Hohnjec. Posebno zanimivo je bilo predavanje župana Antona Belca iz St. Vida nad Ljubljano o strojnih zadrugah. Poročilo nadrevizorja J. Pušenjaka je bilo zelo stvarno in nam je podalo živo sliko, kako čvrsta in močna je naša gospodarska organizacija. Misel o samostojni Zvezi je naša živahno odobravanje. Skupščina je trajala nad dve uri.

Š **Špeharji na mariborskem sejmu.** Zadnje soboto 21. oktobra je pripeljalo 57 špeharjev čez 300 svinj na trg. Meso in slanina je od prejšnje sobote padla v ceni za 6 do 10 vin. pri kilogramu.

Š **Iz duhovniške službe.** Prestavljen je gosp. Anton Kovačič, kaplan v Zibiki v Majšperg.

Š **Ptujski živinski sejm** so zopet dovoljeni. Namestništvo je že o tem obvestilo prizadete krajevne oblasti potom okrajnega glavarstva.

Š **Imenovanje v poštni službi.** Poštno in telegrafsko ravnateljstvo je imenovalo Franca Mlinariča za poštne-ga oficijanta na Pragerskem.

Iz rdečega labora.

Socialnodemokratski upravni talenti. Socialnodemokratski državni poslanec in župan mesta Catania na Siciliji je bil o socialnodemokratskem evangeliju tako prepričan, da je ustanovil v mestu socialistično državo v majhnem. Da bi zasebno obrt sčasoma odpravil, je ustanovil najprej veliko občinsko pekarno, peke pa nastavil kot prodajalce izdelkov mestne pekarnice. Računski sklep o prvem prometnem letu je bil naravnost sijajen. Delavci so vleklili velike plače, meščani so jedli cenejši kruh in mestna občina je spravila v svoje blagajne velik dobiček. Da bi se utegnili kaka pomota zgoditi, na to ni nihče niti v sanjah mislil. Čez leto se je pa izkazalo, da se je v računski sklep vendarle neka pomota urinila. Pozabili so namreč plačati — moko. In ko je slednjič kraljevi prefekt ti socialnodemokratski upravi konec napravil,

ni ostalo od socialistične uprave na magistratu mesta Catania nič drugega, kakor par milijonov več dolga. — Mestni peki so pa začeli zopet kruh peči, prebivalci mesta Catania pa zopet kruh jesti — po starih cenah.

Socialni demokrati kot delodajalci. Socialno-demokratski nemški državni poslanec E. Faber, ki ima tovarno za čevlje, je prišel v finančne težave. Pasiva znašajo 200.000 mark, a aktivna le 70.000 mark. Kot poročila časopisje, so bili vsi delavci iz njegove tovarne odpušteni naenkrat brez odpovedi. To bi bilo še odpustno, ako bi se delavcem izplačala za 14 dni naprej plača. Toda z ozirom na mnenje socialno-demokratskega delodajalca in zastopnika delavcev to ni potrebno. Poleg tega je tudi »sodrug« Faber izplačal delavcem namesto tritedenske plače, ki jim gre po zakonu, samo plačo za prva dva dneva zadnjega tedna. Ostale dneve pa naj bi delavci vsled same navdušenosti nad socialno-demokratskim bratstvom podarili »sodrug« podjetniku. Delavci seveda nimajo za to potrebnega razumevanja ter so na shodih ostro nastopili proti sodrugu Fabru. Ta slučaj jasno kaže, kako nasprotje vlada v teoriji in praksi glede na socialno-demokratsko ljubezen do delavstva.

Po svetu.

Zahvala Judov katoliškim redovnicam. Predstojništvo judovske verske občine v Tripolisu je poslalo apostolskemu prefektu pismo, v katerem se izreka zahvala za podporo in postrežbo, ki so jo izkazale italijanske redovnice judovskim bolnikom. »Agenzia Stefania« pa poroča, da so Arabci v Bengaziju osvobodili dve redovnici Jožefovega reda, ki so ju imeli Turki ujeti, ker ste se izkazali v postrežbi bolnih Arabcev. Dolfe Ribnikar, ali čuješ?

20.000 kron v češke narodne svrhe je o priliki smrti svojega soproga darovala gospa E. Kletzlova v Brnu.

Smola bogate skopuhinje. Stara pariška vojvodinja pl. G. je znana vsled svoje skoposti, da si je zelo bogata in stanuje v lepi, stari hiši. Kadar je prisiljena kaj darovati, prebrska vse svoje zaboje in daruje kako staro malovredno stvar. Ko se je te dni omožila hči nekega znanega pariškega bankirja z nekim mladim grofom, je zopet vse prebrskala in konečno poslala nek star kip, ki ni imel po njeni sodbi nikake vrednosti. Nevesta se ji je takoj drugi dan zahvalila pismeno radi »predragocenega« darila. Siva vojvodinja se je nekoliko sramovala, ker je sodila, da so jo pregledali in da se iz nje norčujejo. Pošteno se je razjezila, ko je dobila še bolj navdušeno ženino pismo, v katerem je pisal, da bi se pravzaprav tako dragoceno darilo moralo odkloniti. Dasi je bila jezna, se je vojvodinja peljala čestitat nevesti. Na mizi, ki je bila preobložena z najdragocenejšimi darili, se je nahajal pod steklom na svileni blazini kip, ki ga je poslala. Ženin in nevesta sta se ji strašno zahvaljevala, dama je vse to s kislim obrazom poslušala, dokler ji niso predstavili nekega francoskega zgodovinarja umetnosti, ki spada med prve moške svoje stroke, ki je osupli vojvodinjo povedal: »Že 60 let iščemo to kamejo iz časov Trajana, ki predstavlja eno najdragocenejših del rimske umetnosti. Razpisali smo 100.000 frankov tistemu, ki zopet prinese izgubljeno delo.« Ko je vojvodinja to čula, je omedlela.

Odkritje spomenika letalcu Geo Chavezu. V nedeljo popoldne so odkrili v Parizu pred elektrotehnično šolo v navzočnosti oblastnih in vseh v Parizu navzočih letalcev spomenik Geo Chavezu. Chavez je predstavljen v obleki letalca in na podnožju se vidi aeroplan. Napis se glasi: »Geo Chavezu — junaku, ki je preletel alpe — njegovi tovariši.«

Sreča mesarskega vajenca. Na Dunaju je nedavno soproga nekega mesarja poslala vajenca v loterijo, naj stavi na tri gotove številke pet kron. Deček pa je izgubil listek z napisanimi številkami ter je stavil tri poljubne številke na prihodnje praško srečkanje. Ko je prišel domov, ga je mojstrov žena seveda pošteno ozmerjala, poslala ga še enkrat s svojimi številkami v loterijo, mu dala vnovič pet kron in rekla, da prejšni riskonto lahko obdrži zase ter da mu bo pet kron odtrgala od njegovih prihrankov. Vajenec se je vsled tega počutil seveda zelo nesrečnega. Lahko si pa predstavljamo njegovo veselje, ko je pozneje zvedel, da so njegove številke prišle in da je dobil 19.994 kron 88 vin. Da je imela mesarica zelo duhovit obraz, ko je zvedela o vajenčevi sreči, si lahko mislimo.

Zakon med mrtveci. V mnogih pokrajinah Kitajske imajo navado sklepati poroke med mrtvimi. Če je v rod-bini umrl mlad, neporočen mož, vlada med sorodniki velika žalost, ker bo-

de na onem svetu brez žene. Da bi ga tega žalostnega položaja osvobodili, mu poiščejo kako deklico, ki je tudi pred kratkim umrla. Pri njeni družini napravi oče umrlega obisk in takoj se prične med glavarji družine pogajanja kot da bi se šlo za žive. Konečno pride do ženitovanjskih ceremonij. Ob navzočnosti vseh sorodnikov neso potem rakev deklice h grobu ženina in ju skupno pokopljejo. Oba sta na ta način po veri Kitajcev na onem svetu združena.

Led na Volgi se tali, kot poročajo iz Nižnjega Novgoroda. Zamrznjeni parniki nadaljujejo svojo pot. Tudi na reki Kami se tali ledena skorja. Temperatura se je zvišala za 15 stopinj.

62.000 kron poneveril. V Pragi je uradnik neke tamošnje banke poneveril 62.000 kron in pobegnil. Oče defraudantov, ki je večkratni hišni posestnik, je škodo poravnal, predno je bila vložena pri policiji ovadba.

Ljubimca svoje žene umoril. Iz Krakova poročajo: V vasi Schwarzawa Nowa pri Zolkiewu je umoril kmet F. Kiernicki ljubimca svoje žene, kmeta Storozuka. Kiernicki je zvedel v Ameriki o grešnem razmerju svoje žene in se je na skrivnem vrnil v Galicijo. Ko je stopil v svojo hišo, je oba presenetil. Pred očmi svoje žene je pobil njenega ljubimca z gorjačo na tla ter tolkel toliko časa po njem, da je izdihnil. Kiernicki se je nato sam javil sodišču.

Samomor župana vsled slabega občinskega gospodarstva. Iz Pariza poročajo: Župan Mouchel v Elbeufu se je ustrelil v obupu, ker se elektrifika-nprave za razsvetljavo mesta, ki jih je prevzela občina pod njegovim županstvom v svojo upravo, izkazale velik deficit za mestno blagajno.

Žalostna statistika. Kakor je razvidno iz statističnih tabel za mesto Berlin, se je rodilo leta 1909 v mestu 39.474 otrok in med temi jih je bilo 10.008 nezakonskih, torej dobra četrtina. Tretjina nezakonskih mater so bile služkinje. Razporok je bilo 1970, samoumorov pa 705.

Navade velikih komponistov. Mnogi veliki komponisti so imeli kot znano nekoliko nenavadne navade, vsled katerih so dali mnogokrat povod raznim anekdotam. Tako je na primer način, kako so si zbuiali razpoloženje za komponiranje, pri nekaterih zelo nenavadne. Donizetti si je skušal ustvariti ugodno razpoloženje na ta način, da se je zaprl v svojo sobo ter postavil poleg sebe na pisalno mizo celo vrsto samovarjev za kavo in ni prejel odjenjal, dokler ni vseh izpraznil, na kar pa jih je še mnogokrat nalil v drugo in tretjo. — Kljub temu zdravju škodljivemu početju se Donizetti do svoje starosti ni mogel odvaditi tega običaja. — Meyerbeer je prišel v ugodno razpoloženje le, ako je čul delovanje prirodnih elementov. Tako si je zgradil v svoji hiši stekleno sobo, v kateri je mogel opazovati šumenje dežja, bobnenje groma, blisk in tulenje viharja kolikor mogoče natanko. V viharju se je počutil v svoji sobi dobro in nato se je lotil svojega dela. O njem pripovedujejo, da je zapustil družbo prijateljev, ako je le čul daljši gromenje ter odšel v svojo stekleno sobo. — Haydn pa je imel vse drugačne navade, kadar se je pripravljaj za komponiranje. Zgodaj zjutraj je vstal, pregledal sobo, ako je vse na pravem mestu, oblekel se nato v gala obleko, privezal sabljo okoli pasa, na glavo dal lasuljo in klub ter si na prst nataknil popolnoma določen prstan. Brez teh priprav ni napisal niti ene note.

Avstrijec aretovan na Ruskem radi vohunstva. V Kijevu je bil aretovan nadzornik domene grofa Branického v Galiciji, Forkovski, ker je bil osumljen vohunstva v prid Avstriji. Kot smo že poročali, je bilo pred nekaj meseci aretovan radi vohunstva na Ruskem več gozdarskih akademikov iz Lvova, ki so na ruskih posestvih prakticirali. Kljub posredovanju avstrijskih oblasti so še vedno zaprti v ruskih ječah.

Gospodarstvo.

Premovanje telet po deželi je priredil deželni odbor kranjski. To premovanje se vrši enakokrat po Gorenjskem in Notranjskem in se je priredilo že na 16 krajih. Namen tega premovanja je, živinorejce spodbujati, da rede kar največ mogoče veliko število telet. Ta akcija se je zelo dobro posrečila. Zanimanje za to je naravnost velikansko. Od vseh strani pridejo ljudje s teleti, deloma tudi iz radovednosti k tem premovanjem. V nekatere kraje priženejo po 80—100 mladih sesajočih telet. Dosedaj se je razdelilo nad 300 premij. Za teleta, ki se jim podelijo premije, se morajo posestniki zavezati, jih rediti saj eno leto. Razen tega morajo izrežati še vsaj polovico telet od števila krav, ki jih povprečno redijo. Povsod

se sliši živinorejce, sedaj bodem pa jaz tudi vsa teleta redil, da dobim prihodnjo spomlad izrejevalno premijo. Vsi praktični živinorejci trdijo, da se bode skozi to na tisoče mladih telet več redilo, kateri bi drugače prišli mesarju pod nož. Pri vsakem premovanju ima poučni nagovor voditelj premovanja nadzornik Legvart. Ljudje pa so dežel-nemu odboru za to akcijo zelo hvaležni.

30.000 kron se bo razdelilo na darilnih in nagradah od tovarna za »Ceres«. Natančnejše pogoje čitate lahko v današnjem oglasu. Udeležba je velikanska, vsak dan pride na stotine odgovorov. Mi kot izdelovatelji povzamemo iz teh odgovorov z zadoščenjem, kako vsestransko da je občinstvo zadovoljno z našo jedilno mastjo »Ceres«, posebno glede na kakovost in na nizko ceno. Jurij Schicht d. d. Ustje (Aussig).

Pogum in moč življenja zahtevata zdravo telo in zdrave živce. Kdor hoče ohraniti svoje telo delozmožno in svoje

Živce ojačiti

ne bo našel boljšega sredstva kot priznana dolgo preizkušeno Scott-ovo emulzijo z apnenimi in natronhipofosfiti. Že 35 let se je izkazal svetovni sloves Scott-ove emulzije kot popolnoma iz-boren pri onemoglosti in oslabelosti in se vedno bolj utrdil, kar je poglavito pripisovati dejstvu, da se vporabljajo pri napravljanju

Scottove emulzije

v vseh sestavinah le najboljše sirovine.

Pri nakupu naj se zahteva Scott-ovo emulzijo. Znamka »Scott«, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. — Cena izvirni steklenici K 250. Dobl se v vseh lekarnah.

12

2693

Praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi je prav izborno sredstvo za pokritev vsake rane, ker zabrani iste pred okuženjem in bolečine hladi in olajša. To izborno domače sredstvo se dobi tudi v tukajšnjih lekarnah.

TRŽNENE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 27. oktobra.

Pšenica za oktober 1911 11-90
Rž za oktober 1911 9-31
Oves za oktober 1911 9-50
Koruzna za maj 1912 8-54

Efektiv trdno.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 3062 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Velovi	Nebo	Predvidna v 24 urah v mm
27	9. zveč.	729.1	11.4	st. jvzh.	oblačno	
28	7. zjutr.	25.4	9.5	sl. svzh.	pol. obl.	03'
	2. pop.	25.2	13.4	moč. jzah.	dež.	

Srednja včerajšnja temp. 9.5° norm. 8.3°

Le tedaj

1557

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni pridatek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najboljši, »pravega Francka« iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

Proti katarom

soplnih organov, pri nahu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočena je 38 12 II.

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

katera se z vspedom rabi sama ali pomešana s gorkim mlekom.
Ta miloraztapljajoča, osvežujoča in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sloza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti nastoj in franko.

V Ljubljani se dobi v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.

Zalego pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11452-49

Razpis „CERES“-nagrada KRON 30.000.—

Da tudi tam vpeljemo jedilno mast „CERES“, kjer se ista vsled stare navade in neutemeljenih predsodkov še ne uporablja, obrnemo se s prošnjo na vse one, ki so iz prepričanja in praktičnih izkušenj naši stalni odjemalci, da nam blagovole odgovorijo na sledeča vprašanja:

1. Kaj je povzročilo, da ste pričeli uporabljati jedilno mast »CERES«? 2. Katere vrline poseduje ta mast napram drugim jedilnim mastem? 3. Vsled kakih koristi Vam je ta mast nenadomestljiva? 4. S čim prepričate Vaše znance o teh koristih?

Za dobre odgovore na ta vprašanja razpišemo sledeča darila, katera se bodo izrečala:

1 darilo od K 1000 = K 1000	20 daril po K 100 = K 2000
10 daril po K 200 = K 2000	1000 daril po K 20 = K 20000
Skupaj K 3000	K 22000

Za pošiljatelje takih odgovorov, ki se po obliki in vsebini posebno odlikujejo, razpišemo sledeče nagrade, ki se bodo razdelile:

1 nagrada od K 1000 = K 1000	5 nagrad po K 200 = K 1000
2 nagradi po K 500 = K 1000	30 nagrad po K 100 = K 3000
K 2000	K 3000

Posebno razsodišče, kojega sestavo bomo svoječasno v časopisu objavili, bo odločilo, kateri odgovori da se prepuste k izrebanju **K 30.000.—** daril v skupnem znesku K 25.000 in med katere pošiljatelje, da se bo razdelilo gornjih 28 nagrad v znesku od K 5000.

Tega razpisa se lahko udeležijo vsi tisti, ki vpošljejo dobre odgovore na gornja 4 vprašanja najdalje do 15. listopada 1911 in se s tem izkažejo, da uporabljajo našo jedilno mast »Ceres«, da priložijo najmanj 5 ovitkov (od zavojev po 1/2 kg ali od kock po 1/2 kg). Za vsakih nadaljnjih 5 ovitkov dobi pošiljatelj dobrih odgovorov po eno nadaljnjo številko sročke, tako da ima pri zrebanju dvojni, oziroma večkratni up na dobiček.

Zrebanje se vrši dne 20. grudnia 1911 ob 10. uri popoldne v po § 88 notarskega reda zahtevani navzočnosti c. kr. notarja dr. viteza pl. H. K. etza, v njegovi pisarni v Ustju ob Labi. Dobitki se bodo izplačali dobiteljem takoj v gotovini brez odbitka. Imenik vseh dobiteljev se bo tiskal in se na zahtevo dopiše.

JURIJ SCHICHT d. d., „Tekma za nagrade“, Ustje ob Labi (Ruszig), Češko.

Išče se

3181

KOMPANJON

za staro stavbinsko podjetje z velikim številom naročnikov. Vprašanja pod št. 50 na upravo lista.

Hiša

za eno ali dve stranki z dvoriščem in lepim sadnim vrtom se ceno proda Potrebne kapitala 2600 K. Natančneje se izve Rožna dolina, Ljubljana cesta U. št. 154.

Z narodne meje.

V Cmureku (Mureck) je umrl lansko leto župnik, rodom Slovenec. Njegovim naslednikom je bil imenovan trd Nemec. Graškemu (sekovskemu) škofu je bilo dobro znano, da biva jo krog Cmureka še Slovenci; dozda j je bila tudi navada, da je mogel le Slovenec dobiti to župnijo. Zato je vprašal škof novoimenovanega župnika, ali hoče imeti novi župnik Slovence za kaplana. Odgovor se je glasil, da ni treba, — in poslali so kaplana Nemca. Čemu je sploh bilo to vprašanje, ako je ljudsko štetje pokazalo, da biva jo Slovenci v župniji Cmurek? Kako hoče župnik opravičiti krivico, da nimajo Slovenci tod ne enega slovenskega spovednika?

Pri Sv. Lovrencu nad Arvežem blizu Ivnice (St. Lorenzen ob Eibiswald) je umrl nedavno zadnji slovenski župnik. Zakaj? Njegovim naslednikom je bil imenovan Nemec, ki je koj prvo nedeljo začel nemško pridigovati. — Nihče se ni uprk. — Kdor ni razumel, se je sramoval in ni upal reči, da ni umel pridige.

Kaplja pod Sv. Duhom (na Ostrem vrhu) je mala župnija. Prosil je za njo Slovenec Tomažič. »Ta župnija ni za Vas,« so mu dejali, »za Vas imamo dekanat.« In postal je dekan, a v nemškem kraju, kjer ne more pastirovati Slovencev. Kaplja je dobila nemškega župnika.

Na vprašanje slovenskega župnika: »Ja, wie können solche Leute beichten, deren Pfarrgeistliche nicht slowenisch können?« — »So viel weiß ich schon, wenn er zur Beichte kommt, daß er etwas gesagt hat, was eine Materie für die Absolution gibt. Was ich den Leuten deutsch sage, verstehen sie mich schon, wenigstens die Buße. Es geht.«

Na vprašanje, zakaj se ljudstvo ne upre, saj bi lahko poslalo pritožbo, ako treba do Rima, se je glasil odgovor:

Ze v šoli sliši slovenski otrok često: »Kaj, čemu se boš učil »bindiš«, to je za nič, glej, jaz sem že gospod postal, pa

še bindiš ne znam; če se boš učil nemško, boš tudi ti kaj veljal, z »bindiš« ne prideš nikamor.« Ker je to preveč sramotno, zato si nobeden še povedati ne upa, da nemško ne razume. Zato pa tudi zavoljo sramote, ki ga čaka, noben Slovenec še pri spovedi ne upa reči, da ne umeje nemškega župnika. Do zdaj so se v omenjenih obmejnih krajih učili otroci vsaj veronauka v materinščini, zdaj so pa mladi župnik že začeli z nemškim katekizmom.

Vprašam kateheta Slovence v obmejnem kraju: »Kako shajate z nemškim učiteljstvom?« Pravi: »Učitelji so vsi rojeni Slovenci, pa kaj, ko imajo vsi nemške žene! Te so jih dobile na svojo stran.«

V nekem obmejnem kraju so mi rekli: »Pri nas vladajo kraj žene.« Kmalu sem izvedel, da so te vladajoče žene vse Nemke.

Kako pa, da so pri volitvah v vseh treh razredih zmagali Nemci? Ker so Slovenci zvečine odvisni (zadolženi). Kako pa, da je tako malo bogatih domačinov; kakor se sliši, so tu bili nekdanj domačini bogataši, a zdaj so vsi izginili in tuje vlada?

Ljudje niso bili gospodarsko nabohrazeni, niso vedeli, koliko je vredno njihovo imetje, dobro so živeli, radi so pili, posebno ob nedeljah; ko je zmanjkalo denarja, so šli k tujcu, ta jim je posojeval, dokler je imel »na kaj«, potem pa rekel čez nekaj let: »Stanovanje imaš lahko pri meni, kajti tvoja hiša ni več tvoja, ampak moja. Delat tudi lahko hodiš k meni, kajti zemlja tvoja je moja, če bo le še vse plačano, kar si dolžan.« Oče je bil še gospodar svoje zemlje, sin njegov je bil že hlapec. Tujec, seve Nemec, je postal gospodar. — Tako so delali nekoč v Halozah, kjer je domačin zvečine reven, beden viničar, meščan, ponajveč Nemec, pa gospodar. Isto prikazen vidiš v okolici Maribor in drugod. — Kako važna je gospodarska naobrazba našega naroda, protialkoholno gibanje itd., to spoznaš, ako potuješ ob slovenski meji.

Lastniki vrednostnih papirjev, kapitalisti in borzni interesi čitajo

„Wiener Stimmungs-Bericht“

(Izhaja tedensko).

Vsebina: Tržna tendenca. Finančni tedenski pregled. Znanje borze. Informacijska rubrika.

Posebej omenjeno: Alpinska montanska družba. Skodove tvornice. Ogrska splošna premogokopna družba. Plinarnice Manushek. Pivovarnica Poschach. Union, družba za stavbno blago. Buštéhradská železnica. Gösska pivovarnica. Anglo-Avstrijska banka. Orientske železnice. Agrarna in rentna banka. Avstrijski Lloyd. Dunajski Bankverein. Delnice državnih železnic. Zemljiško kreditni zavod. Ogrska hipotekna banka. Nižjeavstrijska eskomptna družba. Mednarodna družba za zavarovanje proti neugodam. Tržaške plinove delnice. Podunavska paroplovna družba. Tvornica za železo in pločevino Union. Bakrene tvornice avstrijske. Unionska banka Leykam-Vevče. Länderbanka. Foncière, peštanska delniška zavarovalna družba. Živnostenska banka. Južna železnica. Splošna prometna banka. Liesiška pivovarnica. Avstrijski Feniks, zavarovalna družba. Zahodnočeška rudniška družba. Nádražke delnice. Kreditni zavod. Gebr. Enderlin d. d. Dunajska stavbna družba. Brnska tvornica sveč. Praška železindustrijska družba. Wernldove delnice. Trboveljska premogokopna družba. Gelsenkirchenski rudnik. Rudnik Phönix. Deutsch-Luxemburski rudnik. — Kurzna poročila in premijski postavitki za vodilno spekulacijske papirje dunajske, berlinske in londonske borze. — Dobiva se gratis in franko pri bančni tvrdki

ERVIN & CO., Dunaj I., Tuchlauben št. 8. 3084

Stanovanje

se v pisarni P. Mateliča, Škofja ulica 10, Ljubljana.

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv, laka in firneža

Črkoslikarija

likarja, pohištvena in stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

nasproti hotela Union

Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla. Marx-email za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristnega lanenega olja.

Oljnate barve, najboljše vrste fačadne barve, vremensko neizpremen-

ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za

sobne slikarje.

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Lake angleške za kočije, lake za pohištvo in druge predmete

Predmete in potrebščine za žgalno in briljantno slikanje.

Delavnica za črkoslikarska, likarska in pleskarska dela Igriška ulica 6, Gradišče.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

Dunajska cesta št. 22

LJUBLJANA

nasproti kavarne „Evropa“

konce. podjetje za električne naprave, napeljava električne luči in prenos moči, telefonske in brzojavne naprave. Dobava in montiranje motorjev na bencin in petrolin ter Diesel-ovih motorjev. V zalogi vedno v veliki izbi: elektromotorji, ventilatorji, obločnice, žarnice, telefoni, vsakovrstni inštalacijski materiali, mazalna olja in masti, posilke, svetilniki za elektriko in plin ter sploh vse tehn. potrebščine

Mehanična delavnica

sprejema vsakovrstna mehanična dela in popravila vsakovrstnih strojev. Dela se izvrše solidno, točno in po najnižjih cenah. Proračuni na zahtevo zastoj. Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave. 748

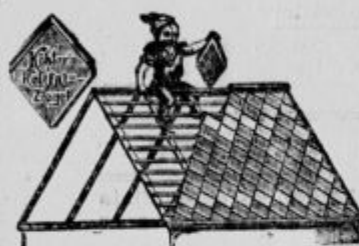
Opravična številka Nc I 168/11

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnemu sodišču v Ljubljani odd. I. je po prošnji lastnika g. Frana Pavloviča, kontrolorja prisilne delavnice v Ljubljani na prodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina zemljišče vlož. št. 88 kat. obč. Petersko predmestje I. del., obstoječe iz hiše št. 13, sv. Petra cesta in vrta za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 80.000 K. Dražba se bo vršila dne 30. oktobra 1911 dopoldne ob 9. uri v pisarni c. kr. notarja g. Matije Hafner, Ljubljana, Dunajska cesta. Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbeno izkupilo je po odbitku vknjiženega dolga izročiti v roke prodajalca. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. notarju Matiji Hafner, kot sodnem komisarju v Ljubljani. 3186 3-1

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani

oddelek I., dne 17. oktobra 1911.

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenenejšega cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strešna peka prekaša po svoji trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.

Ivan Jelačin, Ljubljana.

Velika hiša za 18.000.— kron!

Prisilna dražba Hrenove hiše v Litiji

v kateri je nastanjeno okrajno glavarstvo

vrši se 2. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne pri sodnji v Litiji.

17 sob, 4 kamre, 1 kopalna soba, 2 jedilni shrambi, 5 stranišč, 2 kuhinje, 4 obokane kleti, drvarnice in vodovod. Zemljeknjižni zaznamek vl. št. 306 k. o. Hotiče, parc. št. 1352/1 in 1591. — 4 metre od železnice, 40 metrov od kolodvora. — Najnižji ponudek 18.000 K. Popis objekta se vpogleda pri okrajni sodnji v Litiji in v pisarni konkurzne mase upravitelja dr. Fran Papeža, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 4. 2959

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana

Turj.ški trg št. 7

Ljubljana

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Ustanovljena 1847.

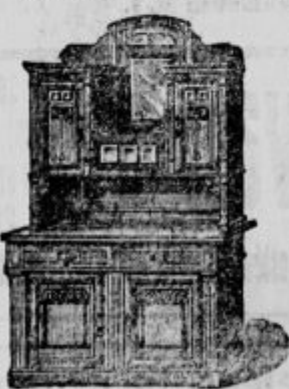
Najnižje cene.

3304

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Izdelki solidni.

Zmerne cene.

◆ Zaloga pohištva in tapetniškega blaga ◆

Fr. Kapus, Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 11.

Kolizej.

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane, žimnice, modroce iz morske trave, zmednice na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke itd.

Sprejemajo se tudi opreme hotelov.

2924

Kamnoseška obrt

Priporočam slavnemu občinstvu v Ljubljani in okolici svojo veliko zalogo raznovrstnih ..

nagrobni spomenikov

enostavne do najfinejše izvršitve, dalje grobnih okvirjev, plošč in raznih drugih v kamnoseško obrt spadajočih predmetov.

Ker se radi smrti soprogove razproda vsa zaloga spomenikov, se prodajajo isti za lastno ceno.

Obenem se priporočam prečast. cerkvenim predstojništvom ter cenj. občinstvu za izvršitev vseh v to stroko spadajočih del. 2868

Ignacij Čamernik-ova vdova, Ljubljana, Komenskega ul. 26.

Modna in konfekcijska trgovina

M. Krištofič-Bučar

se je preselila v lastno hišo na Stari trg št. 9.

Priporoča zelo pomnoženo damsko in otročjo zimsko konfekcijo, po znano najnižji ceni, tudi po meri

Posebno krasne: kostume, plašče, pelerine, razne jopice, krila, domače halje in bluze in otročje oblekice.

Velika izbira perila in higijeničnih potrebščin za novorojenčke.

Pošilja na izbero tudi po pošti. 2993

ANTON ŠARC, Ljubljana.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlokalnica na električen obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neweste!

Perilo za deklice in dečke, za otroke, platno šifon, švicarske vezene, se kupi zelo ugodno, rjuhe, brisalke, prte, prtiče, nogovice, maje.

Tetra-perilo

za gospode in gospe. Kdor trpi na prehladu reumatizmu, trganju in ishiji, naj le to perilo nosi, ta poskušnja bode vsacega zadovoljila.

Vzorci so vsakemu na razpolago. 1787 (1)

Izborne, preizkušene in od šolskih oblastev priporočene in dovoljene

peči za šole

in za privatna stanovanja izvirne Meidingerjeve štedilne peči „HELION“

dobavlja najbolje

Prva hořoviška tovarna za special. peči in parilnike za krmo, livarna in izdelovalnica emajlov

Oton Hofmann v Hořovicích.

Kraljev. Češka.

Ceniki na zahtevo zastoj. Solidni zastopniki se iščejo.

Moderna štedilna ognjišča

pralni stroji, likalniki za perilo, sloviti brzoparilniki za krmo, univers. Schneiderjeve peči (patent. Virk) kakor tudi različne potrebščine za stavbe

Telefon šte. 16.

157

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeti in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

Tržiške novice.

t »Mlinar in njegova hči« se imenuje igra, katero bo uprizorilo »Katoliško društvo sv. Jožefa« jutri ob pol osmih zvečer v društvenih prostorih. To je ena izmed najpriljubljenejših iger, ki se ponavlja vsako leto okrog Vseh Svetih v ljubljanskem gledališču in ga vedno napolni. Prepričani smo, da bo tudi tržiško občinstvo posetilo v obilnem številu predstavo.

t Rdečkarji so imeli zopet shod minolo nedeljo pri Pelarju. Celotno Ljubljano je prišlo nekaj močitev dajat korajžo tržiškim sodrugom. Vračali so se precej pozno, a zelo dobre volje.

t Krajni šolski svet je sklenil poslati prošnjo c. kr. deželnemu šolskemu svetu v Ljubljani, naj bi se napravila v trgu osemrazrednica prej ko mogoče. Gotovo bodo ta umestni predlog pozdravili zlasti naši delavci z največjim veseljem. S tem bo dana njihovim otrokom prilika, se izobraziti in si na lažji način služiti kruh. Kajpada bo potreba nekoliko poprav pri šoli, ki je v precej slabem stanju.

t Tržiški protestantje imajo sedaj skoro vsako drugo nedeljo v svoji molilnici službo božjo. Za orgljanje skrbi tukajšnji katoliški učitelj Karol Miklitsch, katerega pa nobeno nedeljo ni videti v katoliški župni cerkvi.

t Socialni demokratje so se v nekem dopisu v »Zarji« zaleteli v popravilo tržiške župne cerkve. Silno jih bode »ofer« in pa »uboge ženice«, ki so nesle pri tej draginji svoje kronce k ofru. Dopisnik, ki ni nikdo drugi nego Tone Kristan, ki pri tej neznosni draginji zida krasno vilo v Šiški (med tržiškimi duhovniki ne poznamo niti enega, da bi bil posestnik kake vile), naj le pusti poštene Tržičane radi ofra v miru. Prispevali so in še prispevajo z veliko vneto za svojo farno cerkev. Socialnega demokrata pa nismo opazili nobenega pri ofru, saj ti cerkve itak ne potrebujejo. Svetovali bi pa g. Kristanu, naj za svoje tržiške sodruge napravi slovarček v »Zarji« in naj jim razloži, kaj pomenjajo one tujke, ki jih je zapisal v dopisu iz Tržiča: teorija, pašalik i. dr. Socialisti so se baje pripravili, češ, da ne razumejo take učenosti.

Idrijske novice.

i Mrtvega so našli dne 24. oktobra zjutraj pod potjo blizu Jagršč posestnika Jereba iz Otalež na Goriškem. Bil je tih, krščanski mož. Poznan je bil v naši okolici, ker je dalj časa služil v hiralnici usmiljenih sester v Sp. Idriji.

Ali se je ponesrečil ali je bil žrtev zločina, bo pokazala preiskava.

i Avtomobil vzbujal vedno več zanimanja. Poštni in drugi zasebni vozovi vozijo malo ljudi po cesti Idrija-Logatec, ker se poslužuje večina potnikov avtomobila trgovca Val. Lapajne. Sicer je avtomobil pred vsem tovarom, pa se lahko prirede prostori za osebe. Cena je ista kakor za poštni voz, a je to ugodno, da pride avtomobil zločno v poldrugi uri, medtem ko vozi pošta štiri ure. Postaje ima avtomobil v Idriji pri hiši lastnika Val. Lapajne in pri Didičevem hotelu, v Godoviču, v Hotedršici in v Dolenjem Logatcu pri gostilni Hodnik. Iz Idrije odhaja po sedanjih uredbi zjutraj ob šestih ter se vrne po 10. uri dopoldne; opoldne iznova odhaja ter je okoli pol 5. ure popoldne zopet doma. Morda ne bo ostala Idrija samo pri tem avtomobilu poleg rudniških. V zadnjem času se vedno večkrat sliši, da dobimo pošto avtomobilno zvezo Sv. Lucija-Cerkno-Idrija. Koliko podlage ima ta vest, ne vemo. Prav bi pa bilo, če bi se moglo doseči, da dobi Idrija modernejšo urejeno zvezo s Sv. Lucijo in Logatcem. Drugod imajo železnice in po vrhu še državne avtomobilne zveze. Idrija vsekakor toliko nese državi, da bi zaslužila za enkrat vsaj avtomobilno zvezo na obe strani. Seveda so za tako prometno sredstvo potrebne dobre ceste. Državna cesta Sv. Lucija-Idrija se leto za letom izboljšuje in širi, deloma naravnost imenitno izdeluje, a državna cesta Idrija-Kalci je še vedno taka, da je Bog pomagaj! Dokler je bila v osk. bi cestnega odbora, ni bila ravno kaj posebnega, v mnogo boljšem stanju pa so jo le vzdrževali, nego jo sedaj država. Kdaj pride neki na vrsto razširjenje te ceste, katero se obljublja vsako leto, ko sestavlja država proračun? Kadar bi bilo treba začeti z delom, pa kredit umaknejo.

i Dobrote, ki so jih bili deležni katoliški visokošolci od občine, ko je bila v naprednih rokah, naj naštejemo na poziv »Narodovega« dopisnika. Zakaj pa ne! Bil je marljiv katoliški visokošolec na Dunaju. Oče ni imel 3400 kron letne plače in še kaj drugega po vrhu, ker mu je umrl že skoro deset let preje. Mati mu ni mogla mnogo dati, ker je bila le vdova gozdarja in lastnica stare hiše v Idriji ter morala skrbeti tudi še za druge otroke. Ker je bil dijak marljiv, so mu šli prijatelji na roko. Tudi idrijski občini se je približal, a ne s prošnjo za kako podporo, ampak samo domovinskega lista je prosil, ker ga je potreboval, da ga priloži prošnji

za Knafljevo ustanovo, a mu ga občina, kjer je oče deset let preje služboval, ni hotela postaviti. Drznil se je v stiski s to prošnjo pred našo mestno občino, ker sta bila oče in mati Idričana. In uspeh? Ljudje, ki se danes kar cedé ljubezni in sočutja do visokošolcev, v strahu, da bi ne padli med proletarijat, katoliškemu dijaku še te mrvice niso dali. Drugih obdarovancev izmed katoliškonarodnih visokošolcev ne vemo navesti, najbrž so se premalo oglašali.

i Za škrlatico je umrla 26. oktobra osemletna učenka tretjega razreda Nada Kogej, hčerka občinskega uradnika S. Kogej. Skoro pol leta straši že ta morilka, kdaj bo konec?

i Lep srnjak je priplaval po narsli Idriji k »grabljam« v naše mesto. Ker so bili na eni strani delavci, na drugi naplovena drva in hlodi, se ni mogel rešiti iz vode. Gozdni uradnik ga je nato v vodi ustrelil. Tehtal je 17 kg. Grabelj ne mislijo še odpraviti, ker jim tako poceni preskrbe drva iz eraričnih gozdov, ako bodo pa še tako lepe srnjake nam lovile, bodo pa še manj mislili na to.

i V nedeljo, dne 5. novembra, bode pri zabavnem večeru Katol. delavske družbe govoril g. Oswald o Lurdu. Drugi spored in prostor kakor navadno.

Tajinsiven umor.

Iz ruske družbe.

Eden najbogatejših in najodličnejših članov ruske dvorne družbe, knez P. N. Trubeckoj, je bil pred dnevi ustreljen v tajinstvenih razmerah od svojega lastnega nečaka V. G. Kristijaja, sina umrlega moskovskega guvernerja in senatorja. Med brezskrbno družinsko zabavo, ki so se je udeležili številni člani sorodnih rodbin Trubeckih, Orlov-Denisovih, Kristijevih itd. v Novem Čerkasku, je padel 50letni knez pod orožjem svojega nečaka in varovanca. Brez prepira, brez navideznega vzroka, ne da bi kdo kaj slutil, se je nenadoma dogodilo tragično dejanje. O tem senzacionalnem dogodku je znano samo to, da sta morilec kot njegova žrtev občevala pri celom družinskem slavlju v najboljšem sporazumljenju med seboj ter sta bila oba v dobrem neprisiljenem razpoloženju. Ko se je končal skupni obed, so posamezni udeleženci odšli na sprehod v bližnjo okolico. Žena Kristijeva, rojena Mihalikova, se je odpeljala s knezom v avtomobilu na kratek sprehod. Nekatere vesti trdijo, da je Kristi še pomagal svoji ženi stopiti v avtomobil, druge

pa, da je Kristi šele pozneje zvedel o izletu svoje žene s knezom ter da se je vsled tega zelo razsrdil. Strinjajo pa se poročila, da je Kristi, ki je ostal sam v dvorcu, takoj po odhodu žene in kneza razburjen odšel v smeri za avtomobilom. Knez Trubeckoj in Kristijeva soproga pa sta se vrnila po drugi poti nazaj ter izstopila namesto pri dvorcu na kolodvoru, kjer sta odšla v železniški voz, ki je bil pripravljen za visoke goste. Kristijeva soproga je pozneje na policijski izpovedali, da se v železniškem vozu ni zgodilo med njo in knezom ničesar izvanrednega. Hotela se je samo v vagonu nekoliko ogreti, predno se vrne k ostali družbi, ker jo je med vožnjo z avtomobilom zaradi ostrega vetra zelo premrznilo. Vsled dolgega čakanja in brezuspešnega iskanja razsrjeni soproga je pridrl burno v vagon in ne da bi s knezom spregovoril besede, ustrelil nanj z revolverjem, med tem ko je njegova soproga v strahu zbežala proč. Kristi je takoj po storjenem dejanju odšel na policijski urad, oddal službojočemu uradniku revolver ter izpovedal, kaj se je zgodilo. Kmalu nato je prišla v urad tudi Kristijeva žena, ki je divje preklinjaje pokazala na svojega moža z besedami: »To je no-rec, ki je kneza umoril brez vsakega povoda. Midva sva nedolžna!« Ali je ta umor v resnici samo čin hiono na duhu obolelega moža ali je pa maščevanje osleparjenega soproga, bo mogoče razjasnila takoj uvedena preiskava, mogoče pa bo tudi vzrok tej tragediji ostal vedno prikrit širši javnosti. Umorjeni knez Trubeckoj, ki je bil kot član državnega sveta ruske ustave v peterburških salonih kakor tudi ob številnih javnih prilikah in v obeh parlamentih zelo pogosto navzoč, je s svojo impozantno osebnostjo napravil na vsakogar zelo prikljup vtis. Umorjenec tudi ni živel tako brez dela kot navadno ruski provincialni grandseigneurji. Stal je na čelu mnogih zelo pomembnih trgovskih podjetij. Tako na primer pri Terskijski rudarski družbi na Kavkazu, pri kateri je bil osebno udeležen z 10 milijoni rublji. Znatne vsote je dal knez na razpolago tudi za izčrpavanje naftinih vrelcev v dagesanskem ozemlju, njegova ovčjereja pa je bila ena prvih v Rusiji. Na svojem rodnem posestvu Soči je napravil knez znamenite vrtove za gojenje vrtnic. Premoženje umrlega kneza cenijo najmanj na 20 milijonov rubljev. Po svojem starem očetu, ki je poročil bogato grofiko Orlov-Denisov, je samo knez Trubeckoj podedoval 5 milijonov rubljev.

Telefon 145.

3106

Tovarna za kovinsko blago in zvonolionica

J. HILZER & KO., Dunajsko Novomeslo,

se priporoča za nabavo zvonov, melod. in harmon. zvonila vsake velikosti in glasu. Jamstvo za določen in poln glas, najčistejšo vglasištev in najboljši material. Stojala za zvonove iz kovanega železa ali lesa. Lahkotno zvonjenje, najboljši način teka. Nagla izvršitev najnižje cene. Ugodni plačilni pogoji. Stari nerabni zvonovi se sprejmo v prelije, ravnotako se izdelajo železna stojala najboljšje konstrukcije z dolgoletnim jamstvom. Proračuni in projekti vsak čas zastoj in franko na razpolago, enako tudi priporočila kakor tudi priznana pisma.

3217 3

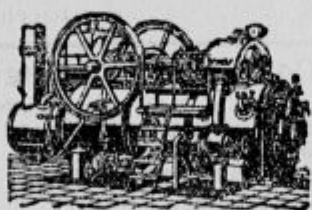
Lepo novo stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kopalnice, verande in z vsemi pritliklinami ter s porabo vrta se odda takoj ali pa s 1. februarjem na Dunajski cesti št. 61. Natančneje se poizve pri lastniku Fr. Vidic Dunajska cesta št. 32 pritličje, levo na vogalu.

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica na Dunaju: III. Am Heumarkt št. 21.

Patentni vročeparni lokomobili

z brezventilnim preciznim upravljenjem.

Originalno strojedelstvo Wolf 10-800 k. s.

obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom, za industrijo in poljedelstvo.

Dosedaj izdelanih na 720.000 k. s.

3329-26

SINGER "66"

Šivalni stroj 20. stoletja

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov!

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana
Sv. Petra cesta 4.

Kranj
Glavni trg 53.

Kočevje
Glavni trg 79.

Novo mesto
Veliki trg 88.

Na splošno vprašanje vsako zazeljeno pojasnilo; vzorci za vezenje, krpanje in šivanje zastoj in franko.

KDOR RABI

dobre in pristnobarvne zimske barhante, flanelo za srajce in drugo perilo, lanene in bombažaste kanafase, celofe, platno, lnine, brisače, ruhe, zimsko blago za dame in gospode žepne robce in druge tkanine, naj se obrne zaupno na kršč. trgovca

Jaroslav Marek ročna tkalnica št. 45, v Bistrem pri Novem Mestu ob Met. (Geško.) V zalogi imam tudi veliko množino ostankov zimskih parhant, flanela, kanafasa, itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 18 K, prve vrste za 20 K franko po povzetju. Vzorci se pošiljajo zastoj in pošt. prosto. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. Dapišajo se slevonska. 3091

Telefon št. 41.

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Štirbarjeva ulica št. 6.

Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Mladenič

ki govori slovensko in nemško išče službe v kakšnem hotelu. Naslov pove uprava lista. 3124

Podpirajte domačo industrijo!

Franc Ros
Ljubljana,
Sodna ulica.

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne nogovice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Sivalni stroji od 70 kron naprej. Pletilni stroji patent „Wiedermann“ je edina in najugodnejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačno, trajno delo zagotovljeno. Ker delam brez agentov so cene veliko nižje. 164

Stare nogovice se ceno podpletujejo!

IV. KACIN, Ljubljana, Novi Vodmat 151 (blizu postaje cestne železn.), izdeluje vse vrste harmonije po najnovejšem ameriškem sistemu. Izdelane harmonije imajo vedno v zalogi, katere si vsakdo lahko ogleda. — Sprejemam v popravilo stare harmonije in sploh vse druge lesene instrumente. — Priznana pisma na razpolago. — Cenik franco in gratis. 3213

Plahete za vozove

pokrivala za komate in odeje, platno za jadra na meter najceneje pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana, Vodnikov trg št. 5. 2822

Priporočamo

drože (kvas) iz drožarne Josipa Košmerl
Ljubljana, Frančišk. ulica št. 8.
Izborno blago! Točna postrežba.
Zahtevajte drože v prid »Slov. Straže!«

MANUFAKTURNA TRGOVINA

J. CIUHA

STARI TRG ŠT. 1

JESENSKE IN ZIMSKE
NOVOSTI

Drva za kurjavo

suha, trda in mehka, odpadki od stavbenega lesa se dobe v tovarni V. Scagnettija, Cesta na Rudolfovo železnico št. 16 za državnim kolodvorom. 3138

Za svojo kavožgalnico in specerijsko trgovino iščem uslužbenca

navadna ročna opravila. Služba trajna in ne naporna; plača po dogovoru. Prednostimajo relikanti v starosti 24—28 let. Doslужeni vojaki z dobri priporočili imajo prednost.

Karel Planinšek, Ljubljana, Dunajska cesta.

Ugodna prilika!

Dne 30. oktobra 1911 ob 10. uri dopoldne bo pri okrajnem sodišču ljubljanskem soba št. 16

prisilna dražba

gospe Favai lastnega zemljišča v Sp. Šiški, hiša št. 111 z gospodarskimi poslopji, vrtom in travniki. 3218 2

Hiša z gospodarskimi poslopji je cenjena na 69.772 K, zemljiške parcele na 4872 K. Najmanjši ponudek, pod katerim se ne prodaja, znaša 38.134 K.

Anton Presker

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 14.

se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojen poset, zlasti pa preč. duhovščini in izdelovanju vsakovrstne duhovniške obleke (talarjev itd.), iz trpežnega in solidnega blaga, po nizkih cenah. 311 52

Mladenič

star 23 let, poštenega značaja, bi rad stopil v službo v kaki krščanski trgovini ali pri kakem mesarju. Naslov pove uprava tega lista. 3210

Hiša v Ljubljani,

v kateri se nahaja gostilna, se pod ugodnimi pogoji proda. Zaradi velikih prostorov in ugodne lege je za vsako obrt pripravna. Vprašanja pismeno na upravništvo „Slovenca“ pod K. B. 28. 3173

ŽIMA

morska trava, peresa za pohištvo kakor tudi vsi tozadevni predmeti se dobe pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana Vodnikov trg, št. 5. 2821

Najboljša češka tvrdka! Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga, dobro skubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežno-belega, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinejši prsi puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene postelje

iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhaštim posteljinim perjem 16 K; s polpuhom 20 K; s puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm široke, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnje pernice iz močnega, pasastega gradla, 180 cm dolge, 116 cm široke, 13 K 80, 14 K 80. Posilja proti povzetju od 12 K višje franko. Zamenja dovoljena, za nepovoljno denar nazaj. Cenik zastoj in franko. S. BENISCH, v Dešenici št. 818. Češko. Cenik zastoj in franko.

OREHE

3087 20

Tvrdka oddaja najboljše vrste

KROMPIR

zdrav in brezhiben v vsaki množini tudi

cele vagone po prav solidni nizki ceni!

v vsaki množini kupuje po solidnih cenah

IV. A. HARTMANN nasl. A. Tomažič
v Ljubljani, Marije Terezije cesta.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA

Ako. kapital: 40.000.000 kron.

Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.

Osrednja menjalnica:

„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dičhoov, Gablenza, N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvitava.

Manufakturna trgovina Jos. Petkosig

„Pri Valvazorju“
Starl trg št. 4
Ljubljana

Drobnina, pletenina,
galanterija in dežniki.

Dobrodoča in staroznana restauracija

v sredi mesta Ljubljane se da
tako v najem.

Pojasnila daje IVAN DACHS,
Marija Terezija cesta št. 16.

Dobre**vinske sode**

iz hrastovega lesa, prav močne
in nekatere skoraj nove

od 56—100 litrov
„ 200—500 „
„ 600—1000 „

proda po nizki ceni**Fran Cascio**

vinski trgovec

Lingerjeva ulica 1. za Skofijo

Priporoča se tudi najfinejši vermouth po zelo ugodni ceni.

Hiša

v Spodnji Šiški, ki se dobro obrestuje, se proda takoj zaradi rodbinskih razmer. Natančno se pozive pri P. Mate-

liču, Ljubljana, Škofja ulica 10. 3204

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivoga skubljenega K 2—, boljšega K 240, pol belega prima K 280 belega K 4—, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7—, 8— in 9—60. Sivoga puha K 6—, 7—, belega finega K 10—, prsnega puha K 12—, od pet kg naprej franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rdečega, modrega ali belega inlet (nanking) blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnicama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim, sivim, puhaštim in trpežnim posteljinim perjem K 16—, s pol puhom K 20—, s puhom perjem K 24. Posamezne pernice K 10—, 12—, 14—, 16—. Posamezne vzglavnice K 3—, 350, 4—, Pernice 200x140 cm velike K 13, 15—, 18—, 20—. Vzglavnice 90x70 cm velike K 450, 5—, 550. Spod. pernice iz najbolj gradla za postelje 180x116 cm velike K 13—, 15—, razpoložljive proti povzetju ali naprej vplačju.

Maks Berger Dešenica 343/a Češki les
Nikak riziko, ker se zamenjava dovolj ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega postelnega blaga zastoj.

3205

Velike, moderne**tvorniške delavnice**

se dajo v Ljubljani v najem
eventuelno so tudi na pro-
daj. Ponudbe na uprav-
ništvo tega lista pod
„Modern“.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Ako. kapital: 40.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.
Osrednja menjalnica:
„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dičhoov, Gablenza, N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvitava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obilgacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

I. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter
manufakturnega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ul.